
Møteinnkalling

Til: Instituttstyret

Kopi til: Ledergruppen ILU

Om: Møte i instituttstyret torsdag 10. februar 2022

Møtetid: 09:00-14:00

Møtested: MS Teams

Eksterne styrerepresentanter:

Arve Thorshaug (styreleder), førstelektor, Nord Universitet
Kristin Bratberg Røe, rektor, Eberg barneskole

Studentrepresentanter:

Sharmika Raventhiran
Herman Nesse

Representanter for fast vitenskapelig ansatte:

Mari Nygård
Unni Eikeseth
Jørgen Klein

Midlertidig vitenskapelig ansatte:

Anneke M. A. Kneppers

Teknisk-administrativt ansatte:

Sunniva Saksvik

Fra instituttledelse og -administrasjon:

Ingfrid Thowsen, Ola Harstad, Ruth Grüters, Charlotte Gaertner,
Dennis Gudim (ILU 3/22) og Anita Brækken (referent)

Meldt forfall:

-

Postadresse

Institutt for lærerutdanning,
NTNU

7491 Trondheim
Norway

Org.nr. 974 767 880

postmottak@su.ntnu.no
www.ntnu.no/ilu

Besøksadresse

Sverres gate 12

Telefon

+47 73590400

Saksbehandler

Anita I. Brækken

anita.brakken@ntnu.no
Tlf: 73559396

Godkjenning av **innkalling** og saker til eventuelt.

ORIENTERINGSSAKER

ILU 1/22

Orientering om virksomheten

Hensikt: Instituttledelsen orienterer om aktuelle saker og nyheter.

- Oppfølging av årsplan for 2022
- Arbeidsmiljøundersøkelsen 2021
- Supplering verneombud
- Studiebarometeret
- 100-årsjubileum lærerutdanningen i Trondheim i 2022
- Nytt fra forskningsområdet
- Nytt fra utdanningsområdet
 - o Universitetskulturskole
 - o Rapport etterutdanning

DISKUSJONSSAKER

ILU 2/22

Årsrapportering virksomhetsstyring 2021

Hensikt: Presentasjon av instituttets rapportering til SU-fakultetet.

Vedlegg:

- Saksnotat m/to vedlegg

ILU 3/22

Endelig årsbudsjett for 2022

Hensikt: Jamfør vedtak i sak ILU 27/21 i forrige styremøte skal instituttleder legge fram endelig årsbudsjett for 2022 i styremøtet i februar. Saken inneholder også informasjon om regnskap for 2021 og om langtidsperioden som går helt fram til 2025.

Vedlegg:

- Saksnotat

ILU 4/22

Studiekvalitet og porteføljeutvikling

Hensikt: Presentere arbeidet med utdanningskvalitet og studieporteføljeutvikling ved instituttet. Arbeidet henger sammen med årsplanen.

Vedlegg:

- Saksnotat

ILU 5/22

Strategisk personalplan 2023-2028

Hensikt: Styret får et innblikk i prosessen som er igangsatt. SPP kommer som vedtakssak til instituttstyret i april møtet.

Vedlegg:

- Saksnotat

VEDTAKSSAKER

ILU 6/22

Møtedatoer høsten 2022*Hensikt: Fastsette datoer for instituttstyremøter høsten 2022.*

Forslag til møtedatoer høsten 2022 er:

- *Ettersendes*

ILU 7/22

Protokoll fra styrets møte 10. februar

Forslag til vedtak:

- «Instituttstyret vedtar protokoll fra møtet 10. februar.»

Eventuelt

Instituttstyret ILU

Sak ILU 2/22 Årsrapportering virksomhetsstyring 2021

Hensikt: Presentasjon av ILUs skriftlige rapportering på virksomhetsstyring til SU-fakultetet. Saken gjelder punkt 4 i bestillingen fra fakultetet. Instituttleder tar innspillene fra styret med i det videre arbeidet.

Bakgrunn

NTNU jobber med realisering av strategien gjennom ulike veikart, ofte knyttet til begrepet «PBO». PBO står for plan, budsjett og oppfølging. PBO-prosessen er en samlebetegnelse for hvordan vi jobber med styringen av virksomheten. NTNU har årshjul som beskriver PBO-prosessen ved universitetet. I prosessen inngår tertialrapportering på virksomhetsstyringen ute i enhetene. Til hvert rapporteringspunkt rapporterer instituttet til fakultetet.

Den tredje rapporteringen på virksomhetsstyring i kalenderåret er både en rapportering for tredje tertial og en årsrapportering på økonomistyring og strategioppfølging, dvs. vi rapporterer på gjennomføring av årsplan. I rapporteringen for 2021 er vi i tillegg bedt om å komme med innspill på gode historier/resultater til NTNUs årsrapport til Kunnskapsdepartementet, å kommentere fakultetets helhetlige risikovurdering, rapportere på ekstratildelinger, samt å kommentere eventuelt arbeid med forskningsetiske saker ved instituttet.

I tillegg til årsrapporteringen lager instituttene ved NTNU virksomhetsrapporter for første og andre tertial der vi blant annet går gjennom budsjettavvik og beregning av prognose for året. Det gir informasjon om hvor godt budsjettene blir fulgt og det gir grunnlag for vurderinger av mulige omdisponeringer for å utnytte de økonomiske ressursene best mulig.

Informasjon om ILUs årsregnskap for 2021 finner vi i sak ILU 3/22 om endelig årsbudsjett for 2022.

Vedlegg:

- Svar fra ILU – årsrapportering for 2021, datert 19.1.2022
- Bestillingen fra SU-fakultetet, datert 9.12.2021
- Risikovurdering – overordnet risikobilde fra SU per oktober 2021

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@su.ntnu.no www.ntnu.no/ilu	Sverres gate 12	+47 73590400	Anita I. Brækken anita.brakken@ntnu.no Tlf: 73559396

Adresser korrespondanse til saksbehandlerenheten. Husk å oppgi referanse.

Notat

Til: Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Kopi til:

Fra: Institutt for lærerutdanning

Signatur:

Svar fra ILU – instituttens rapportering for 2021

Vi viser til bestilling. Dette notatet tar for seg kapittel 4 om årsrapportering for 2021, og skal være med å danne grunnlaget for fakultetets skriftlige rapportering til rektor om oppfølging av NTNUs årsplan.

4.1 Økonomistyring for 2021

Dette kapitlet er delt i tre deler, og rapporterer på tre av ILUs kostnadssteder.

K-sted 678005 – Institutt for lærerutdanning

2021 har vært et utfordrende år med tanke på økonomistyring for instituttet. Usikkerheter knyttet til størrelsen på finansiering av det 5. året i ny master i grunnskolelærerutdanning (MGLU), oppbemanning i forbindelse med dette og tilhørende økning på de øvrige driftskostnadene har gjort budsjetteringen for 2021 ganske krevende, og har ført til en del avvik i løpet av regnskapsåret. Et stadig endret inntekt- og kostnadsbilde har påvirket konsistens i prognosene som er satt i løpet av året.

Et annet vesentlig moment som har preget den økonomiske aktiviteten på instituttet er endringene i bidrags- og oppdragsaktiviteten (BOA). Mangel på budsjett på majoriteten av KOMPIS-prosjektene (som utgjør ca. 50 % av hele BOA-porteføljen til instituttet) og generelt ryddearbeid fra tidligere år har ført til betydelige avvik på inntektssiden. Det er satt i verk en rekke tiltak på kostnadssiden for å kompensere for dette.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim Norway	postmottak@su.ntnu.no www.ntnu.no/ilu	Sverres gate 12	+47 73590400	Anita I. Brækken / Dennis Gudim (4.1)

Adresser korrespondanse til saksbehandlende enhet. Husk å oppgi referanse.

Instituttet skulle ifølge budsjettet bygge ned avsetningene med ca. 10 millioner (negativt resultat), men endte i stedet regnskapsåret med å bygge opp avsetningene med 1,7 millioner (positivt resultat). Det samlede budsjettavviket utgjør 11,8 millioner.

En sammenstilling av budsjett og regnskap, samt avvikene mellom disse vises her.

Inngående balanse		- 36 633 714	
ILU	Årsbudsjett	Regnskap	Avvik
Bevilgning	-296 690 839	-299 295 389	-2 604 550
Overføring fra BOA	-63 155 557	-85 031 974	-21 876 417
Overføring fra EVU	-10 498 080	-9 804 888	693 192
Andre eksterne og interne inntekter	-7 702 500	-6 889 816	812 684
Sum inntekter	-378 046 976	-401 022 068	-22 975 092
Investeringer	2 934 375	2 472 850	-461 525
Lønn faste ansatte	258 023 072	244 146 146	-13 876 925
Lønn midlertidige ansatte, vikarer	17 173 732	20 251 580	3 077 848
Lønn timelønn, studentass., eksamensvakter	697 359	1 450 617	753 258
Lønn gjesteforelesere, praksisveiledere, sensur etc.	13 926 859	16 223 419	2 296 560
Lønn refusjoner	-8 200 000	-7 838 110	361 890
Lønn omposteringer	-3 326 125	-5 046 430	-1 720 305
Lønn overtid, faste ansatte	512 500	1 001 080	488 580
Lønn overtid, midlertidige ansatte	0	10 558	10 558
Lønn andre personalkostnader	1 866 883	341 210	-1 525 673
Sum lønnskostnader	280 674 279	270 540 070	-10 134 209
Driftskostnader	8 729 095	32 978 115	24 249 020
Kjøp av tjenester	39 508 690	31 303 162	-8 205 528
Reisekostnader	8 387 998	8 017 230	-370 768
Intern driftskostnad	0	2 025 426	2 025 426
Leiestedskostnad	0	0	0
Driftskostnader	56 625 783	74 323 933	17 698 150
Internhusleie	25 917 417	23 949 514	-1 967 903
Insentivmidler EU	0	0	0
Egenfinansiering BOA fra RD	18 514 466	22 734 588	4 220 122
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	-320 518	-320 518
Egenfinansiering BOA	18 514 466	22 414 070	3 899 604
Avslutning EVU i Mac.	3 485 000	5 520 704	2 035 704
Egenfinansiering EVU	0	72 458	72 458
Sum kostnader	388 151 320	399 293 599	11 142 279
Resultat	10 104 344	-1 728 468	-11 832 813
Utgående balanse		-38 362 182	

Under følger kommentarer til de vesentligste budsjettavvikene.

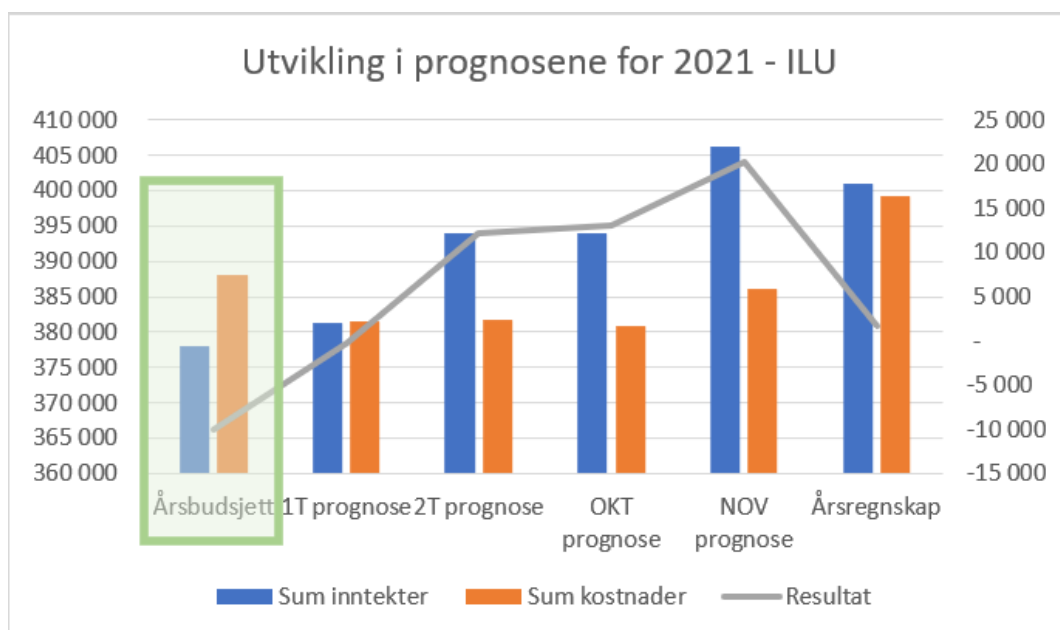
Inntekter:

- *Bevilgning – merinntekt på 2,6 mill.* forklares delvis med dekanvedtaket ifm. tidligere kompensasjon for leie av areal i 2018-2020 + 2021 (til sammen 3,2 mill.)
- *Overføring fra BOA – merinntekt på 21,9 mill.* forklares med ryddingsarbeidet i prosjektporteføljen (bla. omposteringene knyttet til 2020 på estimert verdi av 12 mill.) Mangel på budsjetter i mesteparten av KOMPIS-porteføljen førte til for lavt budsjettert BOA-aktivitet.

Kostnader:

- *Lønn: faste – mindreforbruk på 13,9 mill.* forklares med høyt volum og usikkerhet knyttet til oppbemanning i forbindelse med 5. året i MGLU under budsjettering (særlig på fagseksjonsnivå). De fleste nye stillinger fikk utsatt sitt tilsettingstidspunkt noe, og noen måtte lyses på nytt pga. få søkere.
- *Lønn: midlertidige – merforbruk på 3,1 mill.* forklares med økt behov for midlertidige stillinger i påvente av utsatte faste tilsetninger (se over) og som vanlig erstatning ifm. div. fravær.
- *Lønn: praksisveiledere/sensur – merforbruk på 2,3 mill.* forklares med usikkerheten rundt effektene av 5.året i MGLU. Her har effektene av økte praksiskostnader blitt fordelt mellom lønn og drift (se også Kjøp av tjenester lenger ned).
- *Drift: generelle driftskostnader – merforbruk på 24,2 mill.* forklares med økt handlingsrom (knyttet til økning av bevilgnings- og BOA-inntekter pluss mindreforbruk på lønn og drift/praksis), som har gjort det mulig å sette i gang strategiske tiltak knyttet til fusjon og oppbemanning i forbindelse med etablering av MGLU. Eksempler på slike tiltak er oppgradering av nye campusbygg, kjøp av møbler til master-lesesalsplasser, oppgradering av datautstyr, investering i nytt undervisningsutstyr.
- *Drift: kjøp av tjenester – mindreforbruk på 8,2 mill.* forklares med feilestimering av kostnadseffekter av 5. året i MGLU under budsjettering.
- *Drift: intern driftskostnad – merforbruk på 2 mill.* forklares med kontering av eksterne husleiekostnader (E.C. Dahls). Se også neste punkt.
- *Internhusleie – mindreforbruk på 2 mill.* forklares med kontering av eksterne husleiekostnader (E.C. Dahls)
- *Egenfinansiering BOA – merkostnad på 4,2 mill.* forklares med ryddingsarbeidet i prosjektporteføljen (bl.a. omposteringene knyttet til 2020 på estimert verdi av 2 mill.)
- *Avslutning av EVU i Maconomy – merkostnad på 2 mill.* forklares med forsinket avslutning av H2020-prosjekter av økonomiavdeling sentralt.

Instituttet avslutter året med en del store avvik på både inntekts- og kostnadssiden, som bare delvis oppveier hverandre. Usikkerheten i budsjettet som er beskrevet tidligere, har blitt supplert med usikkerhet knyttet til utvikling innenfor BOA-inntektene og kompensierende tiltak på driftssiden. Prognosesetting under disse forutsetningene har vært svært krevende, noe som vises i utviklingen av prognoser satt på kritiske tidspunkt i løpet av året.

Alle tall i 1000 kr. Både inntektene og kostnadene viser nominelle verdier (uten fortegn). Resultat presenteres med riktig fortegn.

Inntektsnivå:

Inntektsprognosen var først justert betydelig ifm. 2. tertial, da regnskapsførte inntekter overgikk årsbudsjettet (og forklaring med periodiseringsavvik var ikke lenger aktuell) og deretter ifm. november-prognosen.

Endringene i BOA er primærårsak for disse endringene. Instituttets BOA-portefølje er delt ca. 50/50 mellom KOMPIS og øvrig BOA. Dette medfører at omposteringene for de forskjellige delene kommer inn på forskjellige tidspunkt i løpet av året, altså det er svært vanskelig å konstatere når man er endelig ajour med føringene. I tillegg er vi også avhengige av informasjon fra arbeidsplaner for å få utført omposteringene, og dette skaper ekstra uforutsigbarhet. Alt dette til sammen gjør realistisk prognosestilling på inntektssiden svært utfordrende og fører til at man er avventende med å justere prognosene.

Kostnadsnivå:

Kostnadsprognosen var først justert ned ifm. 1. tertial, da bemannings- og tilsetningsplaner har blitt revidert og fastsatt. Deretter holdt kostnadsprognosene samlet seg relativt stabilt (antagelig pga. at diverse mer- og mindreforbruk oppveide hverandre) fram til november, da overforbruket på drift knyttet til ekstraordinære tiltak har blitt tydelig. Det symptomatiske for denne siden av regnskapet er å holde tilbake på prognoseendring (særlig oppjustering), for å ikke overestimere.

En oppsummering vedrørende resultatet, og generelt:

Det er altfor mange faktorer som påvirker instituttets økonomi i forskjellige retninger fra både inntekts- og kostnadssiden i 2021. Dette kombinert med usikkerhetene på budsjetteringsstadiet og begrensede valg av periodiseringsnøkler i BEVISST (virksomhetsstyringsystem hvor

instituttet er pålagt å levere budsjettet) gjorde det krevende å styre etter budsjettet og lage realistiske prognoser.

Som grafen over viser, har prognoseendringene på inntektssiden (som i seg selv allerede er blitt gjort for sent ift. utviklingene i regnskapstall) ligget godt foran prognoseendringene på kostnadssiden. Et resultat av slike systematiske forsinkelser er at instituttet blir nødt til å få satt i gang ekstratiltak på kostnadssiden på kort frist, - og får anledning til å virkelig styre mot budsjettet kun i årets siste måneder (noe som vises tydelig når man sammenligner novemberprognosen og årsregnskap). Dette er ikke en ideell situasjon, og den bør ikke gjenta seg i 2022. For å forhindre tilsvarende utvikling i fremtiden, har instituttet gjort en satsning og økt virksomhetsstyringskompetansen lokalt gjennom ansettelse. Det er i tillegg gjort en rekke tiltak for å prioritere og systematisere kommunikasjon og informasjonsflyt rundt BOA mellom instituttet og fakultetet.

K-sted 678030 – Matematikksenteret

2021 har vært et tilnærmet normalt år for Matematikksenteret når det gjelder økonomistyringen. Senteret skulle ifølge budsjettet bygge ned avsetningene med ca. 1 million (negativt resultat) og endte opp med å bygge ned med 1,7 millioner (negativt resultat), med et budsjettavvik på ca. 657 000 kroner. Avviket skyldes manglende føringer på inntektssiden (ca. 1,1 million i inntekt). Dette innebærer at avsetningsnedbygging neste år blir ekstra krevende. I 2021 har dermed avsetningene blitt bygget ned fra ca. 5,7 millioner til ca. 4 millioner.

En sammenstilling av budsjett og regnskap, samt avvikene mellom disse vises her.

Inngående balanse		- 5 712 205	
Matematikkssenter	Årsbudsjett	Regnskap	Avvik
Bevilgning	-9 567 000	-9 567 000	0
Overføring fra BOA	-12 500 000	-12 706 866	-206 866
Overføring fra EVU	0	0	0
Andre eksterne og interne inntekter	-2 511 250	-1 597 997	913 253
Sum inntekter	-24 578 250	-23 871 863	706 387
Investeringer	210 125	281 515	71 390
Lønn faste ansatte	18 237 834	18 337 869	100 035
Lønn midlertidige ansatte, vikarer	2 069 712	915 681	-1 154 031
Lønn timelønn, studentass., eksamensvakter	0	0	0
Lønn gjesteforelesere, praksisveiledere, sensur etc.	370 825	90 582	-280 243
Lønn refusjoner	0	-517 670	-517 670
Lønn omposteringer	0	112 596	112 596
Lønn overtid, faste ansatte	0	17 951	17 951
Lønn overtid, midlertidige ansatte	0	0	0
Lønn andre personalkostnader	5 649	54 875	49 226
Sum lønnskostnader	20 684 020	19 011 883	-1 672 137
Driftskostnader	2 421 691	3 854 814	1 433 123
Kjøp av tjenester	0	1 207 263	1 207 263
Reisekostnader	1 845 000	396 677	-1 448 323
Intern driftskostnad	0	370 659	370 659
Leiestedskostnad	0	0	0
Driftskostnader	4 266 691	5 829 412	1 562 721
Internhusleie	0	0	0
Insentivmidler EU	0	0	0
Egenfinansiering BOA fra RD	462 000	447 373	-14 627
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	3 843	3 843
Egenfinansiering BOA	462 000	451 216	-10 784
Avslutning EVU i Mac.	0	0	0
Egenfinansiering EVU	0	0	0
Sum kostnader	25 622 836	25 574 026	-48 810
Resultat	1 044 586	1 702 162	657 577
Utgående balanse		-4 010 043	

Under følger kommentarer til de vesentligste budsjettavvikene.

Inntekter:

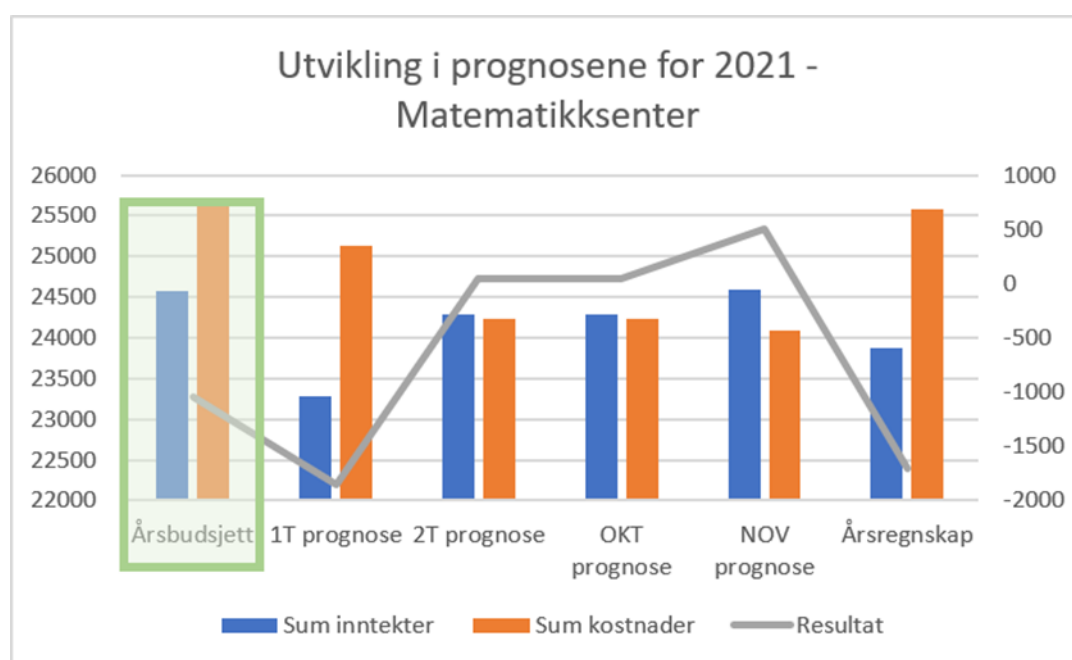
- *Andre eksterne og interne inntekter – mindreinntekt på 900'* forklares med manglende inntekter fra november-konferansen. Inntekt på estimert størrelse på 1,1 mill. kommer ført inn på 2022 regnskapet.

Kostnader:

- *Lønn: midlertidige – mindreforbruk på 1,1 mill.* forklares med avsetningsreduserende tiltak fra instituttets ledelse som ikke var effektuert (2 midlertidige stillinger var pålagt tilsatt i løpet av 2.halvåret).
- *Lønn: refusjoner – merinntekt på ca 500'* forklares med manglende budsjettering (dette korresponderer med innrapporterte foreldrepermisjoner/fravær).

- *Drift: generelle driftskostnader + kjøp av tjenester – merforbruk på 2,6 mill.* forklares med høyere kostnader knyttet til november-konferansen, kostnaden til IT-konsulenter (Bouvet ASA) ifm. vedlikehold og utvikling av webportalen, og større kostnader til datarekvisita og programlisenser enn budsjettet.
- *Drift: reisekostnader – mindreforbruk på 1,4 mill.* forklares med lavere reiseaktiviteten grunnet pågående pandemien og samfunnsmessige konsekvenser av denne.

Senteret avslutter året med et markant avvik på inntektssiden og to avvik på kostnadssiden som oppveier hverandre. Dette kan spores i prognoser satt på kritiske tidspunkt i løpet av året.

Alle tall i 1000 kr. Både inntektene og kostnadene viser nominelle verdier (uten fortegn). Resultat presenteres med riktig fortegn.

Prognosene gjennom året varierte betydelig. Hovedtrekk ved første tertial var at etter revidert informasjon fra ledelsen var det forventet noe lavere BOA-aktivitet. Ved andre tertial var BOA-overføringer endret tilbake til ca. budsjettet nivå, samtidig ble det oppdaget underforbruk knyttet til midlertidige lønnskostnader. Ved oktober-rapporteringen var fallende trend i reisekostnader notert. Ved november-rapporteringer var det forventet høyere driftskostnader, mens de endelige konferansekostnadene ikke var kjent og det var fortsatt forventning om å motta konferanseinntekter i 2021. Ved årets slutt viste det seg at konferansekostnader og konsulentkostnader ble betydelig høyere, i tillegg var inntektene fra konferansen forsinket og disse kommer i 2022 i stedet.

Som grafen ovenfor viser, hadde man rimelig god kontroll på inntektsutviklingen – BOA-tall var justert fortløpende etter at ny informasjon hadde blitt gjort tilgjengelig, men det var uheldig at konferanseinntektene ikke kom inn i rett tid – dette må man prøve å unngå neste år.

På kostnadssiden var prognosene justert med varierende grad av forsiktighet – mindreforbruk på lønn har blitt gjenspeilet i prognosen i rett tid, mens økning i driftskostnader ikke ble oppdaget før på slutten på året.

Det er helt tydelig at november-konferansen er et viktig element i senterets inntekts- og kostnadsbilde og bør holdes øye med under både periodisering av budsjettet og prognosesetting, slik at senteret i minst mulig grad unngår overraskelser på slutten av året.

K-sted 678040 – Skrivesenteret

2021 har vært et tilnærmet normalt år for Skrivesenteret når det gjelder økonomistyringen. Senteret skulle iflg. budsjettet bygge ned avsetningene med ca. 1,2 million (negativt resultat) og endte opp med å bygge ned med ca. 633 000 (negativt resultat), med positivt budsjettavvik på ca. 573 000 kroner. Avviket skyldes primært økning i BOA-inntektene (ca. 2,1 million i ekstra inntekt).

I 2021 har avsetningene dermed blitt bygd ned (dog i mindre grad enn stipulert ved budsjettlegging), - fra ca. 5,4 millioner til ca. 4,7 millioner.

En sammenstilling av budsjett og regnskap, samt avvikene mellom disse vises her.

Inngående balanse - 5 410 390			
Skrivesenter	Årsbudsjett	Regnskap	Avvik
Bevilgning	-7 213 000	-7 213 000	0
Overføring fra BOA	-10 800 000	-12 932 062	-2 132 062
Overføring fra EVU	0	0	0
Andre eksterne og interne inntekter	-299 375	-2 259	297 116
Sum inntekter	-18 312 375	-20 147 321	-1 834 946
Investeringer	133 250	531 484	398 234
Lønn faste ansatte	14 267 299	13 536 402	-730 897
Lønn midlertidige ansatte, vikarer	1 830 365	3 159 213	1 328 848
Lønn timelønn, studentass., eksamensvakter	0	7 540	7 540
Lønn gjesteforelesere, praksisveiledere, sensur etc.	133 498	25 319	-108 179
Lønn refusjoner	0	-211 586	-211 586
Lønn omposteringer	0	290 339	290 339
Lønn overtid, faste ansatte	0	187 361	187 361
Lønn overtid, midlertidige ansatte	0	0	0
Lønn andre personalkostnader	136 700	11 049	-125 651
Sum lønnskostnader	16 367 862	17 005 638	637 776
Driftskostnader	712 500	907 365	194 865
Kjøp av tjenester	184 500	295 171	110 671
Reisekostnader	420 250	185 099	-235 151
Intern driftskostnad	0	35 166	35 166
Leiestedskostnad	0	0	0
Driftskostnader	1 317 250	1 422 802	105 552
Internhusleie	0	0	0
Insentivmidler EU	0	0	0
Egenfinansiering BOA fra RD	1 700 000	1 833 557	133 557
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	-13 396	-13 396
Egenfinansiering BOA	1 700 000	1 820 161	120 161
Avslutning EVU i Mac.	0	0	0
Egenfinansiering EVU	0	0	0
Sum kostnader	19 518 362	20 780 085	1 261 723
Resultat	1 205 987	632 764	-573 223
Utgående balanse		-4 777 626	

Under følger kommentarer til de vesentligste budsjettavvikene.

Inntekter:

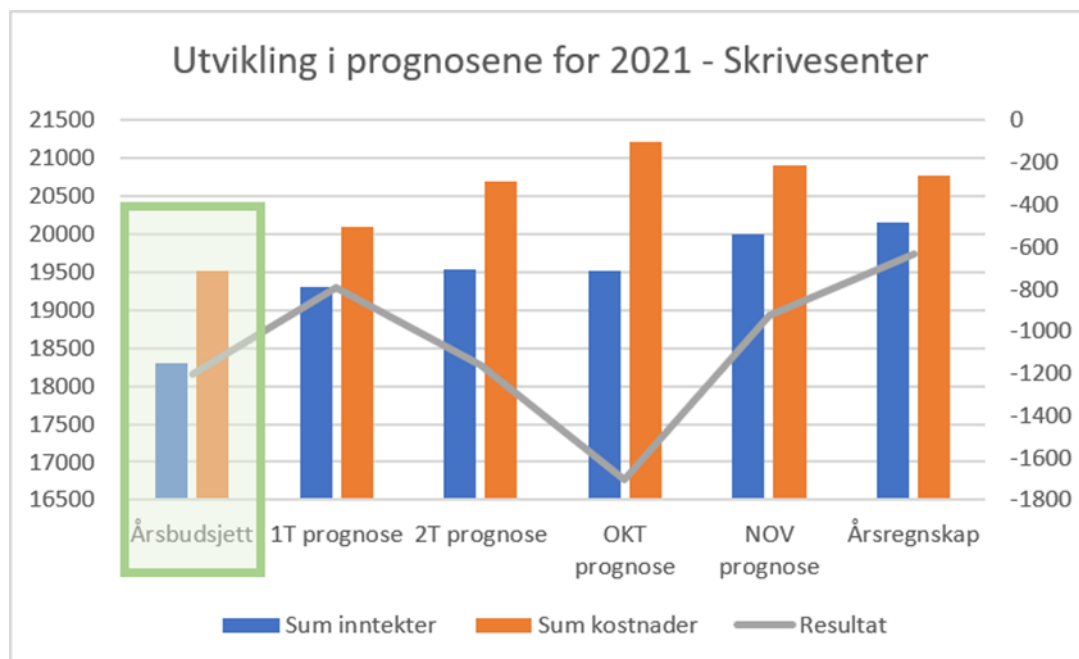
- *Overføring fra BOA – merinntekt på 2,1 mill.* forklares med tildeling av flere prosjekter og delvis rebudsjettering av noen av de eksisterende.

Kostnader:

- *Investeringer – merkostnad på ca 400'* forklares med ekstratiltak å skifte ut eldre IT-utstyr.
- *Lønn: faste – mindreforbruk på 730'* forklares med permisjoner som var ukjent på budsjetteringstidspunktet.

- *Lønn: midlertidige – merforbruk på 1,3 mill.* forklares med flere midlertidige stillinger tilsatt og tidligere enn planlagt (delvis for å kompensere for permisjoner blant faste og delvis pga. økning i BOA/ekstratiltak)
- *Drift: generelle driftskostnader + kjøp av tjenester – merforbruk på 305'* forklares med ekstrakostnader knyttet til driftsavtalen med SmartMedia (ifm. websider)

Senteret avslutter året med et avvik på inntektssiden som veies delvis opp med økning på kostnadssiden. Dette kan spores i prognoser satt på kritiske tidspunkt i løpet av året.

Alle tall i 1000 kr. Både inntektene og kostnadene viser nominelle verdier (uten fortegn). Resultat presenteres med riktig fortegn.

Prognosene gjennom året varierte betydelig. Hovedtrekket var jevn økning av BOA-overføringer og lønnskostnader nesten gjennom hele perioden. Forventet lønnskostnad ved oktober-rapportering var økt grunnet noe høyere utbetalinger til faste ansatte og forventet bruk av overtid, noe som i ettertid viste seg å være for høyt. Kostnader knyttet til investering var først økt ved andre tertial-rapporteringen og ytterligere ved oktober-rapporteringen. Årsaken til så høyt forventet underskudd ved oktober-rapportering er høyere lønn og investeringskostnader, mens det ikke var forventet ytterligere økning i BOA. Ved november-rapporteringer viste det seg at BOA-overføringene allikevel ble noe høyere og lønnskostnadene noe lavere enn det som var forventet måneden før (rapportering oktober).

Som grafen over viser, hadde man en rimelig god kontroll på inntektsutviklingen (primært BOA), hvor prognosene var justert fortløpende etter at ny informasjon hadde blitt gjort tilgjengelig – dette gjorde senteret i stand til å utøve virksomhetsstyring og iverksette en rekke ekstratiltak tidsnok.

Kostnadssiden fulgte tett etter inntektssiden, og ekstra midlertidige tilsetninger ble effektuert raskt etter økning i BOA var blitt kjent. En liten overvurdering av kostnadene i oktober kan skyldes en mindre glipp i BEVISST Bemanningsplan.

Til tross for budsjettavviket som i 2021 går over 2,5 %-grensen, framstår senteret som nokså offensiv og handlekraftig i virksomhetsstyringen, og framstår som klar til å sette ekstra BOA-midler i omløp. Med tett oppfølging av BOA-porteføljen, er vurderingene at senteret har gode sjanser for å lykkes med å styre etter budsjett neste år.

4.2 Strategioppfølging – gjennomføring av årsplan for 2021

Mål 1 SU skal videreutvikle kvalitet i studieprogram og portefølje

ILU jobber kontinuerlig med studiekvalitet. Vi har en bred og omfattende studieportefølje, men pga. størrelsen gir instituttinitierte endringer eller endringer i forskrift om rammeplan i de komplekse MGLU-programmene, ringvirkninger for hele instituttet. En gledelig utvikling som vi ser har fortsatt etter første opptaket i 2017 da grunnskolelærerutdanningene gikk over til å bli femårige integrerte masterutdanninger, er at ILU i gjennomsnitt har hatt god inntakskvalitet, stabilt antall aktive studenter og lavt studentfravall. Det samme er tendensen også ved utgangen av 2021, men vi er avventende til om pandemien vil ha innvirkning på frafallet i kommende år. Den overordna vurderingen er at ILU har rigga seg for å kunne arbeide godt med å utvikle studiekvaliteten og studieprogramporteføljen ved instituttet.

Det er i 2021 gjort et grundig forarbeid og opprettelse av erfaringsbasert master i pedagogikk for lærere ble vedtatt i NTNU-styret i oktober. Det nye studiet tilbys med oppstart høst 2022.

Høsten 2021 er det gjennomført en omfattende revisjon av yrkesfaglærerutdanninga etter at prorektor for utdanning i juni bestemte at hele ansvaret for utdanninga og emnene flyttes til Institutt for lærerutdanning.

Studieplanen for fleksibel praktisk-pedagogisk utdanning for allmennfag (FPPU-A) er under revisjon for å gjøre programmet mindre sårbart for svak rekruttering til de enkelte fagene. Det gjøres utredninger for hvordan master i fagdidaktikk (MDID) skal videreføres etter at grunnskolelærerutdanningene ble femårige. I de samla vurderingene inngår å hensynta hva skoleeiere og samfunnet etterspør, og samtidig at instituttet har et bredt men balansert tilbud av lærerutdanninger. Etter regjeringsskiftet i høst er det varslet endringer i de nasjonale strategiene. Blant annet vil lærerspesialistutdanningen bli erstattet med en ny partsforankret ordning. Regjeringen varsler at flere lærere skal få tilbud om EVU i praktisk-estetiske fag. ILU ser grunnutdanninger og videreutdanninger i sammenheng og forsøker å tilpasse alle våre forskningsbaserte utdanningstilbud til samfunnets behov, innafor de rammene som instituttøkonomien tillater.

ILU forbereder det store antallet masteroppgaver i grunnskolelærerutdanning. Som en del av universitetskommunesamarbeidet mellom Trondheim kommune og NTNU er det satt ned ei arbeidsgruppe som skal utvikle en pilot som tar for seg hvordan etablerte samarbeidsstrukturer som partnerskap kan bidra i arbeidet med flere masterprosjekt. ILU trenger et forutsigbart system for å få tak i sensorer til masteroppgavene.

Praksisseksjonen har utarbeidet veiledere for digital oppfølging av studentpraksis, med utgangspunkt i begrensninger skapt av koronasituasjonen. Arbeidet skal følges opp og videreutvikles uavhengig av pandemien, men da med utgangspunkt at oppfølgingslærerrollen innebærer både digital og fysisk oppfølging.

Institutt for lærerutdanning er involvert i mange etter- og videreutdanningstilbud. ILU leverer om lag en fjerdedel av all videreutdanning på NTNU, og vi har mye etterutdanning. Dette gjør at vi har i) omfattende og dialogbasert samarbeid med praksisfeltet, ii) omfattende nasjonal virksomhet og iii) omfattende fleksibilitet i fagseksjonene med tanke på EVU. En stor del av aktiviteten henger sammen med myndighetenes strategier (Kompetanse for kvalitet,

Yrkesfaglærerløftet og nasjonal rektorutdanning som alle er nasjonale satsninger for videreutdanning av lærere, skoleledere og rådgivere i skolen). Vi har satt ned ei arbeidsgruppe som skal utvikle bedre systemer og strukturer spesielt på etterutdanning (dentralisert kompetanseutvikling (DEKOM), kompetanseløftet og oppfølgingsordningen.

Ett av instituttets egne satsinger på psykososiale tiltak var etablering av trivselsledere rettet mot 1. og 2. studieår i MGLU og BAS (bachelor i arkiv- og samlingsforvaltning), for å styrke det psykososiale læringsmiljøet i undervisningsgruppene. Studentene har gitt gode tilbakemeldinger om trivselslederordningen gjennom sine tillitsvalgte, og ordningen har blitt løftet fram som et godt eksempel på hvordan man kan jobbe med det psykososiale læringsmiljøet ved NTNU. Det rapporteres på trivselslederordningen og bruk av læringsassistenter i kap. 4.5 om ekstratildelinger fra KD.

Internasjonal mobilitet ble sterkt redusert med pandemien. Dette har gitt oss tid til å forbedre det systematiske opplegget som forbereder studentene før de reiser på utenlandspraksis og som gir oppfølging i etterkant. Vi ser en økende grad av samarbeid med internasjonale forskningsmiljøer, og EU-ordningene brukes aktivt, både i sentral-Europa og i Norden. Emnet PEL 3 for MGLU 5-10 undervises på engelsk fra høsten 2021. Emnet har hatt 6 internasjonale studenter av totalt 24 studenter. Det er i løpet av året etablert noen flere engelskemner. Tilbudet legger grunnlag for økt antall innreisende studenter. Arbeidet med en internasjonal master har startet opp, i dialog med relevante nivå i NTNU.

Gjennom Universitetsskolesamarbeidet i Trondheim (USSiT) gjøres tiltak for å styrke praksisrelevans og dermed kvaliteten i lærerutdanningene. Ordninger med formål å bygge bro mellom teori- og praksisfeltet er utvidet i 2021 med to kombinerte stillinger på henholdsvis Charlottenlund ungdomsskole/ILU, og Huseby barneskole/ILU, disse kommer i tillegg til eksisterende stilling på Charlottenlund vgs/ILU. Bruk av kombinerte stillinger følges opp av forskningsbasert evaluering i 2022. Ordningen med hospiteringspilot fra 2021 har gitt erfaringer slik at vi iverksetter hospitering høsten 2022 som også skal omfatte disiplinlinstituttene som er involvert i lektorutdanningen.

Mål 2 SU skal styrke den utdanningsfaglige kompetansen gjennom systematisk kompetanseheving

I 2021 fikk fem ILU-ansatte tildelt midler fra NTNUs likestillings- og mangfoldsbudsjett for 2021. Alle fem rapporterer å konsentrere arbeidet knyttet til tildelingen til enten høst 2021 og vår 2022, eller neste år 2022.

ILU har i 2021 rekruttert så mange nyansatte som det har latt seg gjøre innenfor budsjett, først og fremst for å møte det store antallet masterstudenter og kvalitetskravene som følger av at grunnskolelærerutdanningene har blitt femårige. På noen fagområder medfører innføringen av femteåret stor nasjonal og internasjonal konkurranse og det kan være vanskelig å rekruttere. Vi jobber derfor parallelt med intern kvalifisering, noe som medfører at andelen midlertidig ansatte øker fordi vi trenger folk til å ivareta faste oppgaver slik at andre får frigitt tid til mer langsiktig kompetanseutvikling.

ILU leder nasjonalt nettverk for masterveiledere i lærerutdanningene. Nettverket er initiert av UHR, og formålet er å bidra til erfaringsutveksling og kvalitetsutvikling i arbeidet med den nye

grunnskolelærerutdanninga på masternivå. Det har vært god oppslutning om seminarer og konferanser i året som har gått, av lærerutdannere fra hele landet. Arbeidet i nettverket er et viktig bidrag for å samordne og styrke utdanningsfaglig veileder- og vurderingskompetanse.

Kombinerte stillinger og hospiteringsordningen som er nevnt under mål 1 er relevante for både mål 1 og mål 2 i årsplanen. Den gjensidige hospiteringsordningen vil styrke den utdanningsfaglige kompetansen hos ansatte i lærerutdanningene ved NTNU gjennom oppdatert kunnskap om praksisfeltet. Også praksisseksjonen ved ILU har bidratt i arbeidet med hospiteringsordningen.

ILUs innovasjonsleder bistår som ekstern leser i søkeprosesser, eller initierer selv søknader. I 2021 ble det sendt to søknader til NFR på grunnlag av prosjekter i USSiT, samt en søknad om Erasmus+-midler tilknyttet yrkesfag. Det pågår flere FoU-prosjekter gjennom USSiT der lærerutdannere ved ILU samarbeider tett med lærere i universitetsskolene om å utvikle praksis i skole og lærerutdanning. Mange av deltakerne er en del av forskningsgruppa USPITE og har jobbet med en vitenskapelig monografi basert på prosjektene som har foregått i USSiT, og det har vært arrangert tre metodekurs i 2021. Dette bidrar til å styrke kunnskap om akademisk skriving i våre praksisskoler, samtidig som det bidrar til å spre kunnskap utviklet i USSiT til andre skoler og lærerutdanninger.

Mål 3 SU skal styrke forskningsgrupper og utvikle flere forskningsmiljøer på høyt internasjonalt nivå

ILU har hatt en sterk satsing på utdanningsvitenskapelig forskning siden fusjonen, jf. rapporten om faglig integrasjon. ILUs kraftige økning i publikasjonspoeng i 2020 mener vi er et uttrykk for at fagmiljø ved instituttet er på god vei i riktig retning med tanke på å hevde seg på høyt internasjonalt nivå. Organiseringen i forskningsgrupper har vært en god satsning for ILUs fagmiljøer, men er også et langsiktig arbeid. Samtidig henger satsningen på forskningsgrupper og det målretta studiekvalitetsarbeidet nøye sammen. Alle ILUs utdanninger skal ha tydelig kobling mellom forskning, undervisning og lærerpraksis. ILUs forskningsgrupper som er presentert på instituttets eksterne sider for forskning, er her delt inn i 6 overordna temaområder for å lette tilgjengeligheten for masterstudenter, stipendiater og den brede offentligheten. Det er i 2021 etablert forskningsgruppeledernetverk ved instituttet.

ILU konsoliderer europeisk nettverk for søkning på både Erasmus+-prosjekter, Horizon-prosjekter og Marie Curie utveksling, samt NORHED-prosjekt i det globale sør.

I USSiT er fokuset særlig rettet mot praksisforankret utdanningsforskning, blant annet gjennom forskningsgruppa USPITE. Ytterligere én stipendiat tilknyttet USSiT har disputert i 2021 og dermed har til sammen 3 stipendiater avlagt doktorgrad gjennom Universitetsskolesamarbeidet i Trondheim. Det er igangsatt en prosess for utvikling av nye samskapte FoUI-prosjekter rettet mot utforskende læringsformer, som er felles og omforent FoUI-tema i USSiT i perioden 2021-2023.

Vi ivaretar partnerskapsperspektivet ved at vitenskapelig ansatte ved praksisseksjonen deltar i flere forskningsgrupper.

Mål 4 SU skal bidra til innovasjon i offentlig sektor og til bærekraftig omstilling

Ordningen med egen innovasjonsleder ved ILU har generelt bidratt til økt intern oppmerksomhet om innovasjon i skole- og utdanningssektoren, og flere søknader. ILU har prøvd å fylle inn innovasjonsindikatorerne som er under utprøving på NTNU. Flere av indikatorerne fanger opp mer bredde i innovasjon, men det er mange av dem som er vanskelig å tallfeste uten mye manuelt arbeid.

Midlene vi har fått fra NTNU Discovery forprosjekt (jf. kap. 4.3) har gjort det mulig å videreutvikle ideer ved ILU, men dette er alle ideer som har et konkret produkt – og derfor er av interesse for TTO. Erfaringer innovasjonsleder ved ILU har gjort seg, er at ILU kunne utviklet flere konsepter som hadde vært av interesse for skoler og kommuner, men som det koster både tid og penger å utvikle. Dette gjelder også ideer som kan defineres som tjenesteinnovasjon, eller prosess og kommunikasjon – som kan bidra til både bærekraftig omstilling og bærekraftig utvikling. Det finnes potensiale, dersom vi kunne utlyst årlige midler til å utvikle forskningsbasert innovasjon som skoler og kommuner hadde kunnet nyttiggjøre seg.

I 2021 leverte vi tre DOFI'er, og de tre søknadene på Discovery forprosjekt for Fuggelmyra, WeBabble og SNIpe er innovasjoner i lærerutdanningen som alle vil være av interesse for andre lærerutdanninger når de er ferdig utviklet. Det er skissert mulige lisensavtaler for at andre lærerutdanninger skal kunne få bruke Fuggelmyra og WeBabble. Innovasjonsleder ved ILU savner incentiver knyttet til innovasjoner i lærerutdanningen, som f.eks. kan bidra til bærekraftig omstilling og utdanning for bærekraft.

ILU har stort omfang anvendt forskning sammen med skoler og andre. ILU bistår i mange skoler med bidrag som kan defineres som forskningsbasert innovasjon – dette er tiltak som bygger på forskning ved ILU som skoler og kommuner tar i bruk f.eks. i desentralisert kompetanseutvikling (DEKOM). Potensialet til å bidra til innovasjon i offentlig sektor er stor for ILU, og i dag er dette mye knyttet til BOA-virksomhet. Det er ikke kultur for å tenke lisensiering av denne type tjenesteinnovasjon, og vi mener dette er et område med uforløst potensiale.

ILU fikk i 2021 forprosjektmidler og det forberedes søknad om å etablere et nasjonalt senter for fremragende utdanning. En gjennomskrevet SFU-søknad skal til internvurdering i NTNU i slutten av januar 2022. Prosjektet drives av Literacy-miljøet og tematisk område er skrijving og kunnskapsutvikling i lærerutdanningene. ILU er også med i SFU-søknad som ledes av SA, her er i tillegg IPS og IG involvert.

Det foregår kontinuerlig arbeid med utvikling av partnerskap sammen med praksisskolene, i regi av praksisseksjonen. Kombinerte stillinger og hospiteringsordning som vi har nevnt foregår i USSiT (mål 1 og 2) er både nyskapende og innovative, og vil bli fulgt opp med forskning for å se om disse innovasjonene kan være noe å dele med andre lærerutdanninger.

Mål 5 SU skal være aktiv deltaker i utvikling av bærekraftige campuser

ILU ønsker basert på erfaringer i 2021 å være en mer aktiv deltaker i campusutvikling og har lagt inn flere virkemidler i årsplanen for 2022. ILUs kontorlokaler ligger til dels langt fra hverandre og har ulik kvalitet. Når vi må gjøre endringer gir dette krevende

medvirkningsprosesser for alle parter. Flyttingen til E.C. Dahls gate 10 fra 1. august har krevd mye ressurser og kapasitet i 2021. Det har vært utfordringer i samgangen mellom ulike tjenester internt i NTNU og vi nevner som eksempel at det tok 10 uker etter innflytting i høst før radiatorvarmen var på plass.

Ved ILU mener vi at fysisk og psykisk arbeidsmiljø henger sammen. ILU arbeider for å utbedre ujevn kvalitet på ansattarealene. Vi mener det vil gjøre arbeidet med intern fordeling av kontorarbeidsplasser og ansattarealer, og plasseringen av ILUs organisatoriske enheter, mindre krevende. Det er i 2021 igangsatt arbeid som videreføres i årsplan for 2022, for utbedring av fysisk arbeidsmiljø.

ILU er glad for innendørs sykkelparkering som åpnet på campus Kalvskinnen i april, med plass til ca. 200 sykler. Behovet er stort for trygge sykkelparkeringsplasser og det rapporteres at store transportsykler tar mye plass og ofte blir stående i veien for andre.

Mål 6 SU skal heve kvaliteten i forskerutdanningen

I forbindelse med et møte og besøk ved Institutt for lærerutdanning, ga prorektor ved NTNU fagmiljøet ved ILU anerkjennelse for strategisk profil, ambisjoner og vitenskapelig tilnærming i tilknytning til arbeidet med etablering av en ny doktorgrad i kunstnerisk utviklingsarbeid.

ILU prøver nye former for internasjonalt samarbeid gjennom et prosjekt sammen med TU Berlin, som omhandler buddy/tandem samarbeid og sommerskole. Vi ønsker at forskningsgruppene ved ILU bistår med å rekruttere studenter til prosjektet.

Mål 7 SU skal videreutvikle medvirkningsprosesser, arbeidsmiljø og styrke lederkompetanse

ILU er opptatt av å ha gode medvirkningsprosesser, men opplever at dette er krevende i saker med korte tidsfrister. Det tar tid å organisere god medvirkning på fjerdenivået hvor vi har mange og store fagmiljø. Videreutvikling av medvirkningsprosesser inkluderer å tydeliggjøre hva det skal høres på. Dette er områder vi kan bli bedre på.

ILU er opptatt av fysisk og psykisk arbeidsmiljø, og vil gjerne ta fysisk arbeidsmiljø på alvor. Det er i 2021 igangsatt arbeid som videreføres i årsplan for 2022, for utbedring av fysisk arbeidsmiljø.

ILU startet tidlig i 2021 arbeidet med å forberede overgangen til ny lederperiode, og initiere felles lederopplæring for ledere på alle nivå ved instituttet.

Mål 8 SU skal videreutvikle kvaliteten og effektiviteten i administrative prosesser og tjenester

Ved ILU er påbegynt et langsiktig arbeid med å forbedre virksomhetsstyringen. Parallelt gjøres utviklingsarbeid med formål å effektivisere prosesser og redusere manuelt arbeid i ILU-administrasjonen. Vi ønsker mer hjelp fra NTNUs systemer slik at ledere på fjerdenivå på en

enklere måte kan få tilgang til den styringsinformasjonen de behøver, slik at instituttet har god virksomhetsstyring på alle nivå. God tilgang til informasjon er en av forutsetningene for at instituttet skal nå målet om å bli mer presise i budsjetteringen.

ILU har i høst digitalisert timelister for praksislærere. Digitaliseringen reduserer feilkilder ved at informasjonen registreres manuelt bare en gang. Det samla omfanget av innsparinger estimerer vi til rundt tre ukers arbeid per semester, fordi rutinen nå ivaretas digitalt. Dermed får ILU frigitt ressurser som kan brukes til andre oppgaver.

ILU har i høst digitalisert innlevering av praksisrapporter, som betyr mye for datasikkerhet. Løsningen er fleksibel og skal omfatte alle studieprogrammene ved ILU som har vurdert praksis. For MGLU er løsningen implementert, for 5LU og PPU er samme løsningen på vei. For de aktuelle studieprogrammene er omfanget i løpet av ett år rundt 4500-5000 praksisrapporter. Den nye løsningen oppfylder GDPR-lovverket om personvern, lagring og behandling, den minimerer feil ved at registreringen gjøres bare én gang og med digital veiledning, og innebærer tentativt en reduksjon i tidsbruk på rundt 30 % i perioder dette arbeidet er aktuelt.

Det er implementert nye avtaler mellom NTNU, skoleeiere og praksisskoler, og det arbeides med å kommunisere de nye avtalene også for YFL- og FPPU-studentene som selv skaffer praksisplasser.

4.3 Gode historier/ resultater

ILU har via epost til kommunikasjonsmedarbeider ved SU meldt inn tre innovasjoner som er utviklet av fagmiljø ved Institutt for lærerutdanning. ILU har i 2021 realisert flere ideer til innovasjonsprosjekter, og vi fikk innvilget tre søknader om Discovery-midler. Vi mener at dette viser at innovasjonsforståelsen utvides ved NTNU, gjennom mer hybride prosjekter som inkluderer tjenesteinnovasjon. Slike innovasjoner er ment å kunne bistå til bedre tjenester.

Fuggelmyra skole – en digital læringsressurs. Fuggelmyra er et fiktivt univers, utviklet av lærerutdannere ved Institutt for lærerutdanning. Målet er å bidra til at studenter kan knytte teorien opp mot praksis, gi dem innblikk i skolehverdagens mangfoldighet og bli *en ufarlig øvingsarena* for å reflektere over ulike pedagogiske og etiske dilemma. Universet består av elever, foreldre, lærere og andre aktører i nærmiljøet i bygda Fuggelmyra. Fuggelmyra skole brukes for å belyse sentrale tema i barns oppvekst og utdanning knyttet til tema i pedagogikk, matematikk og norsk. Den enkelte student blir ansvarliggjort som kontaktlærer for den fiktive klassen og Fuggelmyra-universet representerer en kunnskap som kontaktlærere i skolen har om sine elever og kolleger og skolens nærmiljø. Målet på lengre sikt er at Fuggelmyra skal kunne tilbys andre lærerutdanninger og andre profesjonsutdanninger knyttet til barn og oppvekst (som helse- og sosialfag, fysioterapi, sykepleier, spesialpedagogikk mm.). Fuggelmyra er som et dynamisk og universelt univers et godt eksempel på en digital ressurs, tverrfaglig utviklet og tiltenkt å kunne bistå til bedre tjenester i offentlig sektor.

WeBabble – samtalsimulator for lærerstudenter som tilrettelegger for simulerte matematiske samtaler mellom lærer og elev. Web-applikasjon som gir lærerstudenter *muligheten til å øve seg på matematiske samtaler med fiktive elever*. Kan brukes til individuell øving, men også inngå som en integrert del av undervisningen. Samtalene kan skives ut, analyseres av lærerstudenter, og danne grunnlag for diskusjon og refleksjon. Videre vil simulatoren aggregere data som vil være nyttig for videre forskning på lærerstudentens forståelse og valg av respons i matematikksamtaler. De forskjellige samtalene som kan utspille seg i simulatoren utvikles på forhånd av forskere/lærerutdannere og er basert på fagdidaktisk teori om produktive matematikksamtaler. Hensikten er at studentene kan kjenne igjen og begrunne valg som tas gjennom en samtale.

SNiPe er en undervisnings-webapplikasjon. Behovet for en slik applikasjon finner vi ved at det ikke finnes slik applikasjon på markedet, og den kan *bidra til å gjøre undervisning bedre ved å forske på egen undervisning og gjøre grunnforskning* som bidrar til å gjøre undervisning bedre. Applikasjonen gjør det mulig i) for undervisere å få innsikt i studenters løsningsprosesser i realtid som gir muligheten for felles refleksjon, problematisering og umiddelbar tilbakemelding, ii) for undervisere å forske på egen undervisningspraksis, analysere og vurdere didaktiske og pedagogiske valg, og iii) for forskere og undervisere til å samle data til grunnforskning.

4.4 Helhetlig risikovurdering 3. tertial

ILU har kommentarer på den helhetlige risikovurderingen fra SU fra oktober. Det er på noen av punktene lagt inn forhold av særlig relevans for vurdering av risiko for virksomheten ved ILU.

Risikoområder utdanning SU

1. Vår vurdering er at studentpraksis og samarbeidet fungerer godt.
2. (Læringsmiljø) Vår vurdering er at koronapandemien fortsatt gir utrygghet og raske omskiftninger for studentene, og ILU skulle gjerne hatt større forutsigbarhet og langsiktighet i tildeling av midler slik at vi kunne planlagt for flere tiltak for å styrke det psykososiale læringsmiljøet for flere studentgrupper, jf. kapittel 4.5.
3. (Utdanningskvalitet) Vår samla vurdering basert på erfaringer fra 2021 er at det store antallet digitale muntlige eksamener våren 2022 vil kreve støttetjenester som er lett tilgjengelig i hele den aktuelle perioden. Videre er vår vurdering at internkommunikasjonen i NTNU må forbedres slik at fagmiljøene og administrasjonen har lett tilgang til oppdaterte oversikter over hvilket digitalt utstyr som finnes i hvilke rom og hvor det fins utstyr for strømming, osv.
4. (Sikker drift)
5. (Samarbeid eksterne) Vår vurdering er at det særlig for samlingsbaserte videreutdanninger har vært vanskelig å planlegge undervisningen og at dette kan påvirke studentenes gjennomføringsgrad. Videre er vår vurdering at særlig de nasjonale senterne opplever forsinkelser pga. pandemien; med de konsekvenser dette medfører, som for eksempel økte avsetningsnivå.
6. (Personvern og GDPR) ILU støtter SUs beskrivelse.
7. (Utveksling og internasjonalt utdanningssamarbeid) Vår vurdering er at internasjonalisering er og forblir skadelidende på grunn av pandemien. ILU har valgt å avlyse utenlandspraksis for våre studenter våren 2022 med bakgrunn i fortsatt stor usikkerhet.
8. (Økt ressursbruk utdanning) Vår vurdering er at risiko for økt ressursbruk på utdanning fortsatt er til stede.

Risikoområder forskning, SU

1. (Forskerutdanningen) Vår vurdering er at forskerutdanningen gjennomføres på forsvarlig vis. Pandemien har skapt vanskelige for enkeltkandidaters prosjekter, men disputaser, midtveis- og sluttseminar og phd-emner har gått som planlagt, blant annet gjennom hybride løsninger.
2. (Utenlandsopphold) Vår vurdering er at det nærmest er umulig å opprettholde graden av utenlandsopphold gjennom pandemien.
3. (Datahåndtering) Vår vurdering er at datahåndteringen ved instituttet har foregått i henhold til gjeldende lov- og regelverk.
4. (Prosjektgjennomføring) Gjennom rapportering av bruk av interne, strategiske midler, er vår vurdering er at det har oppstått en rekke forsinkelser på mindre prosjekter og prosesser som følge av pandemien, spesielt knyttet til forskningsaktivitet i skolen og forskningsaktivitet som fordrer fysiske møter med flere personer. Dette har imidlertid gått utover større prosjekter i liten grad.
5. (Internkontroll forskning)

Risikoområder arbeidsmiljø og ledelse, SU

1. (Stipendiater og postdoc)

2. (Arbeidsmiljø) Ansatte har lagt ned stor innsats for å håndtere endringer og overganger som fulgte med korona-nedstengningen og situasjonen for øvrig resten av året. Mye av årsaken til at dette har gått så bra på ILU, er betydningen av det som skjer i de ulike fagmiljøene, der kolleger samarbeider og bidrar til å utvikle hverandre. Både vitenskapelige og administrativt ansatte har vist en imponerende omstillingsevne og stort engasjement for studentenes læring. Vi er tross dette bekymret både for ansatte og studenter, fordi koronasituasjonen har vedvart så lenge og den er heller ikke over.
3. (Ledelse og støtteapparat) Vår vurdering er at det fortsatt er stort trykk og risiko for overbelastning. Dette kan påvirke instituttets gjennomføringskraft.
4. (Personalsaker)
5. (Rekruttering) ILU har gjennomført mesteparten av den omfattende planlagte rekrutteringen i 2021 og opplever risiko framover som liten, forutsatt at det fins tilgjengelig administrativ støtte i rekrutteringsprosesser. Blir vi hengende etter, påvirker det instituttets evne til å gjennomføre kjerneaktiviteter.

Risikoområder økonomi, SU

1. (Lavere aktivitet forskning og utdanning)
2. (Lavere BOA) Vår vurdering er at det fortsatt er risiko for utsatt aktivitet og dermed risiko for økte avsetninger som konsekvens av at tildelte midler ikke omsettes i aktivitet som planlagt.
3. (Økte kostnader)
4. (Lavere kostnader) Instituttet trenger forutsigbarhet og tidlige signaler om videreføring av tiltakspakker, for å få omsatt midler til aktivitet. Regjeringen bevilget i mars ekstra midler til å lønne studenter for å bidra til bedre faglig oppfølging av andre studenter. Ordningen blir omtalt som pandemiltak i 2021 og regjeringen fastholder i brev til UH i slutten av november at midler som ikke blir brukt og som det ikke er inngått forpliktende avtaler for ved utgangen av 2021, skal betales tilbake til KD. Det er generelt problematisk at beskjeder og midler kommer seint og at det gis knappe frister for å omsette disse i aktivitet. Vi har gitt signaler om at vi ønsker langsiktighet, slik at vi kan lyse ut studentstillinger i semesteret før oppstart av tiltaket. Når det gjelder den aktuelle tiltakspakken, fikk vi svar på spørsmål om mulig forlenget bruk av årets tildeling først den 26. november. Slik uforutsigbarhet forsterker tregheten i organisasjonen fordi vi må legge om midt i et allerede planlagt semester, og det forsterker problematikken med økonomiske avsetninger som vi gjentakende ikke klarer å omsette i aktivitet innafor forventet tidsramme. Det er rapportert på bruken av midler i tiltakspakken for lønn til studenter i kap. 4.5 i notatet.
5. (Økt usikkerhet ifm. systemtekniske endringer i NTNU)
6. (Økt sentral styring)
7. (Dårlig finansiering av MGLU) Det tas i finansieringen av femteåret i MGLU ikke tilstrekkelig hensyn til at dette har blitt en masterutdanning som krever høyere andel førstekompetanse i fagmiljøet og at veiledning av masteroppgaver krever tett studentoppfølging. Fullfinansiering av ny grunnskolelærerutdanning fikk i 2020 prioritet 2 i NTNUs budsjettforslag utenfor rammen for 2022 til KD. Dette ble også i 2019 meldt for 2021, men finansieringen i 2021 var fortsatt mangelfull. Statsbudsjettet for 2022 viser at underfinansieringen av MGLU videreføres også i 2022, med 23,2 mill. NOK til å delfinansiere femteåret. ILUs estimer var at overgangen til et ekstra studieår gir en årlig kostnad på rundt 72 mill. NOK. Studieporteføljen ved ILU er omfattende og involverer fagmiljø på tvers av instituttets fagseksjoner og også andre fagmiljø ved NTNU. Samtidig er en rekke av tilbudene styrt av forskrifter om rammeplaner og hvilke satsingsområder regjeringen til enhver tid legger vekt på. Denne kompleksiteten gjør det kontinuerlige arbeidet med å utvikle studiekvalitet krevende. MGLU ser ut til å ha funnet en form som

fungerer, men de to studieløpene er sammensatte og komplekse og studiemodellene innebærer en rekke kompromisser. Vi er sårbare for indre og ytre press og den framtidige ressursituasjonen er usikker. I instituttets samla risikovurdering inngår at svak finansiering av de store MGLU-programmene gjør at instituttet kan komme i en situasjon der vi må gjøre tilpasninger også i andre studieprogrammer, for å få økonomien og ressursene til å henge sammen, dette er en bekymring både for instituttet og fakultetet. ILU har godt og vel halvparten av alle studentene ved SU-fakultetet, hvorav de femårige grunnskolelærerutdanningene er størst og utgjør over 50 % av all utdanningsaktivitet ved ILU.

8. (Budsjettavviksgrense på 2,5 % og investeringsplan) Ringvirkninger av en langvarig pandemi gjør at utfordringene med allerede høye avsetninger videreføres. I tillegg mangler ILU historiske data for BOA. Det gjør oss mindre treffsikre i arbeidet med budsjettering. For å komme på rett kjørl vil vi trenge ressurser til å ta igjen alt etterslep - og så trenger vi permanent å forsterke ressursene som jobber med administrativ støtte på dette området. For de nasjonale senterne mener vi det må gjøres unntak på NTNU-nivå og at senterne må få et særskilt avsetningskrav, fordi virksomheten er markedsutsatt og i liten grad bevilgningsfinansiert. I lys av de nye bestemmelsene om avsetningstak, er det stort behov for videre dialog mellom Økonomiavdelingen på NTNU, SU, ILU og senterne om hvordan økonomistyringen på senterne skal bli i framtiden.

4.5 Rapportering på ekstratildelinger fra KD

ILU rapporterer på to supplerende tildelinger i 2021. Dette gjelder a) en tiltakspakke for lønn til studenter for faglig oppfølging av andre studenter, og b) tildeling til partnerskap i lærerutdanning.

a) Tiltakspakke – studenter

ILU fikk via tildelingsbrev fra KD tildelt 1.530.894 kroner over statsbudsjettet 2021 kap. 260 tiltenkt å lønne studenter som kan bidra til en bedre faglig oppfølging av andre studenter for å sikre godt læringsutbytte, læringsmiljø og studieprogresjon i koronasituasjonen. Ved Institutt for lærerutdanning er midlene benyttet til å ansette læringsassistenter i undervisningen, samt til å ansette trivselsledere for å styrke det psykososiale læringsmiljøet i undervisningsgruppene.

Denne tildelingen kom sent i vårsemesteret og det lot seg i liten grad gjennomføre å benytte midlene våren 2021, både med tanke på tiden det tar å rekruttere nye læringsassistenter og trivselsledere og at mye av undervisningsaktiviteten var i en slutfase for semesteret når tildelingen kom.

Læringsassistenter i undervisningen: ILU evaluerte instituttets bruk av læringsassistenter våren 2021. Evalueringen viste at både ansatte og studenter har gode erfaringer med å bruke læringsassistenter til støtte i undervisningen. Som følge av evalueringen satte instituttet i verk nye retningslinjer for bruk av læringsassistenter og utvidet omfanget av læringsassistentordningen med blant annet å øke omfanget per studentgruppe fra 60 til 80 timer, og legge inn mer ressurser til opplæring. Tabellen nedenfor viser at bruken av læringsassistenter høsten 2021 målt i kroner er nesten firedoblet i forhold til i vårsemesteret.

Trivselsledere for å styrke det psykososiale læringsmiljøet i undervisningsgruppene:

Som en del av instituttets egen satsing på psykososiale tiltak, var bruk av trivselsledere forbeholdt 1. og 2. studieår ved grunnskolelærerutdanning 1-7 og grunnskolelærerutdanning 5-10, og i høstsemesteret inkluderte vi også 1. og 2. studieår i bachelorutdanningen i arkiv- og samlingsforvaltning. Tiltaket er inspirert av ordningen i grunnskolen der noen elever får ansvar for å følge opp sine medelever i friminuttet for å øke trygghet, trivsel og aktivitet i elevgruppen. Den samla erfaringen er at det også i høstsemesteret viste seg vanskeligere å rekruttere trivselsledere enn vi hadde trodd. Ordningen med bruk av læringsassistenter ble evaluert våren 2021, og med reviderte retningslinjer for bruk og utvidet omfang fikk vi god oppslutning om ordningen i høstsemesteret.

Studentene har gitt gode tilbakemeldinger om trivselslederordningen gjennom sine tillitsvalgte, og ordningen har blitt løftet fram som et godt eksempel på hvordan man kan jobbe med det psykososiale læringsmiljøet ved NTNU.

Det samla antallet læringsassistenter og trivselsledere tilordnet denne tildelingen fordeler seg slik:

Tiltak	Antall studenter vår 2021	Kostnad vår 2021	Antall studenter høst 2021	Kostnad høst 2021	Sum lønn	Andre kostnader (Beverning, lokalleie, sosiale aktiviteter)
Læringsassistenter	29	196 421	72	760 725	957 146	
Trivselsledere	37	250 606	24	253 575	504 181	168 386
Samlet kostnad					1 461 327	1 629 713

Svakere oppslutning om trivselslederordningen tror vi henger sammen med svingningene i koronapandemien. Førsteårsstudentene har gjennom pandemien ikke hatt mye anledning til å møtes. Smittesituasjonen og sjokkdigitalisering¹ har gjort mange av de ferskeste studentene overveldet. Vi fikk høre at mange var redd smitte og valgte heller å være mindre sosial. Dette stemmer med samla erfaring i koronasituasjonen; på grunn av praksisstudiene prioriterer lærerstudentene å være mindre sosiale slik at de får gjennomført planlagt praksis ute i skolene, og unngår forsinkelser i studiene.

Samtidig fikk instituttet ny instituttledelse fra august, studentenes tillitsvalgte var nyvalgte og tilgjengelige ressurser for å promotere ordningen var begrenset. Den samla lærdommen er at nye tiltak krever tid og innsats. Planlegging er veldig viktig. Nye tiltak krever forutsigbarhet. Vi skulle gjerne videreført ordningen slik at vi fikk erfare hvordan den virket i et semester med mer fysisk tilstedeværelse. Vi hadde lyst til å få til noe for andre studenter også. Dersom tildelingen hadde vært mer langsiktig ville vi forsøkt tiltak for flere årskull.

¹ Jf. def. korrekturavdelingen.no: superrask omstilling til digital undervisning mm. som følge av at man ikke kunne gå på jobben eller skolen

b) Utvikling og drift av partnerskap i lærerutdanning

ILU fikk over statsbudsjettet 2021 kap. 275 tildelt 5,96 mill. kroner. Midlene skal brukes til å styrke praksis og FoU-samarbeid gjennom lærerutdanningsskoler, med bakgrunn i strategien Lærerutdanning 2025. ILU har i 2021 benyttet midlene til følgende tiltak:

- Drift og utvikling av partnerskap i MGLU. Det foregår kontinuerlig arbeid med utvikling av partnerskap sammen med praksisskolene, i regi av praksisseksjonen ved ILU. Dette utgjør anslagsvis om lag 2 årsverk internt ansatte samt noe frikjøpte ressurser eksternt i praksisskolene. I 2021 har dette samarbeidet foregått mest digitalt. Det har vært én fysisk samling i løpet av høsten.
- Årlig møte for rektorer ved alle praksisskoler som ILU samarbeider med, hvorav ca. 100 er GLU-praksisskoler. I 2021 ble møtet avholdt digitalt med tema "Rektor som lærerutdanner". Alle studieprogram og studentrepresentanter deltok. Møtet ble svært vellykket.
- Partnerskapene deltar i utvikling av hospiteringsordninger for ansatte både på campus og i skolen sammen med universitetsskolene. Dette skal følgeforskes. Det samme gjelder prosjekt rundt master for MGLU. Prosjektet ledes av prosjektleder for oppvekst og utdanning i universitetskommuneprosjektet. Her skal vi se hvordan partnerskapene kan brukes når studentene skal samle empiri. Dette skal også følgeforskes.
- Utvikling av IKT-løsninger som effektiviserer og forenkler samgangen mellom studenter, praksissted og NTNU. Arbeid som er gjort i 2021 er relatert til årsplanmål 8 og beskrevet i kap. 4.2.
- Skikkethetsseminar for oppfølgingslærere ved ILU ble gjennomført i 2021 i samarbeid med skikkethetsansvarlig. Det er i tillegg opprettet arbeidsgruppe som jobber med løpende skikkethetsvurdering i alle ledd, både på campus og i praksis.

4.6 Forskningsetiske saker

Forskningsutvalget (FU) har hatt oppe diskusjon om forskningsetisk komité ved instituttet. Bakgrunnen er enkelte internasjonale tidsskrifter som ved innsendelse av manuskript ønsker å få bekreftet at det innsendte bidraget er godkjent av den lokale forskningsetiske komitéen. FU har så langt ikke gått videre med saken, annet enn å dele erfaringer rundt slike praksiser.

Instituttets ledergruppe har hatt oppe til diskusjon kapasiteten til klagenemda ved NTNU. Bakgrunnen er ansattes frustrasjon over tiden det tar fra man melder inn en sak til utfallet er klart. Ved ILU har også saksbehandlingstiden fått konsekvenser som at studenter som er meldt inn for juks får fortsette inn i mer krevende deler av studiet, som master, noe som kan sees som uheldig.

ILU ble høsten 2021 bedt om å melde inn forslag til medlemmer til De nasjonale forskningsetiske komitéer. Meget gledelig for ILU, ble professor Jakob Maliks oppnevnt som medlem til Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsfag og humaniora (NESH), for perioden 2022-2025.

Notat

Til:	Institutt for lærerutdanning, Institutt for sosiologi og statsvitenskap, Institutt for pedagogikk og livslang læring, Institutt for geografi, Institutt for sosialt arbeid, Institutt for sosialantropologi, Institutt for psykologi
Kopi til:	Erik Ingebrigtsen, Tone Aune, Hans Martin Øverkil, Linda Fredriksen, Børge Lysø, Liv Alfhild Unhjem
Fra:	Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur

Instituttene rapportering for 2021, planer og budsjett for 2022

Leveranse	Frist
1. Årsplan for 2022	1. februar 2022
2. Årsbudsjett 2022	1. februar 2022
3. Langtidsbudsjett 2022-2025 (runde 3)	1. februar 2022
4. Årsrapportering for 2021	19. januar 2022, kl. 12.00

Fakultetet skal levere planer for 2022 og rapportere på virksomhetsstyring for 2021 innen gitte frister, jf. bestilling fra rektor datert 24. november (2021/22500-20). I den forbindelse ber vi instituttene om å rapportere på punktene under.

Alt som instituttene svarer ut i form av notat, skal legges på dette saksnummeret og stiles til fakultetet (ikke direkte til saksbehandler). Årsplan har annet saksnummer (se under).

1. Årsplan for 2022

Notat fra 21. september 2021 beskriver fakultetets prosess for arbeid med årsplaner for 2022 (2021/51579-1). Frist for instituttene årsplaner var satt til 10. januar 2022. Noen institutter har bedt om en senere frist for å samordne prosessen med lokale møteplaner og behandling i eget instituttstyre. Fristen utsettes derfor til 1. februar for alle.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 TRONDHEIM	E-post: postmottak@su.ntnu.no http://www.ntnu.no	Dragvoll, Loholt Allé 87, Paviljong C	+47 73 59 19 00 Telefaks +47	Merete Molberg Tlf: +47 73 59 04 37

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlerenheten ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

Instituttene bidrag er nødvendige for å realisere de felles målene i årsplan for fakultetet samlet. Dekanen ønsker derfor at instituttene årsplaner skal gjenspeile prioriteringene i fakultetets årsplan. Det er likevel rom for lokale prioriteringer både med tanke på delmål og virkemidler.

Nytt i rektors bestilling 24. november, er at *Miljøtiltak* skal være en egen overskrift i fakultetenes årsplaner, og «... *samtlig enheter skal gjennom en intern prosess vurdere hvordan de kan bidra til at NTNU når sine overordnede mål, som definert i Utviklingsplan for miljø. Som minimum forventes det tiltak innen planens kapittel om reise/transport. Ambisjonsnivået bør ligge høyt og en bør ta sikte på å videreføre gode praksiser fra 2020 og 2021.*»

Saken ble diskutert i instituttlederemøtet 7. desember, og det var tilslutning til at miljøtiltak løftes i årsplanen for fakultetet samlet. Instituttene bidrar til å realisere målsetningene i fakultetets felles årsplan heller enn å inkludere nye tiltak i egne årsplaner. Dekanen vil legge opp til diskusjoner framover om dilemma og utfordringer knyttet til behovet for å redusere klimaavtrykk og samtidig ivareta faglige hensyn og studentene våre.

Frist: 1. februar 2022.

Saksnummer: 2021/51579

2. Årsbudsjett for 2022

Dekanen ber om en bekreftelse på at kjørereglene for budsjett 2022 er fulgt.

- Budsjettvirkning på nye stillinger skal ligge ett år etter utlysningstidspunkt.
- Optimistiske BOA-overføringer der det er mer sannsynlig at regnskapsmessig sum blir lavere enn høyere.
- Kun investeringer som en er sikker på blir gjennomført.

Instituttene bes om å redegjøre for de tre største risiki i budsjettet, tallfeste intervallet som denne risikoen utgjør, og beskrive kort forutsetninger og usikkerheter som ligger i årsbudsjettet for 2022.

Frist: 1. februar 2022

3. Langtidsbudsjett 2022-2025 (runde 3)

Instituttene skal kort beskrive forutsetninger og usikkerhet som ligger i årene 2023-25, og i tillegg redegjøre for de tre største risiki i budsjettet, og tallfeste intervallet som denne risikoen utgjør.

Frist: 1. februar 2022.

4. Årsrapportering for 2021

4.1 Økonomistyring 2021

Instituttene bes om å gi en kort redegjørelse for årsresultat og kommentarer på vesentlige budsjettavvik. Vi ber videre om en kort analyse av utviklingen av prognosene gjennom året for 1. tertial, 2. tertial, oktober, november og desember.

4.2 Strategioppfølging – gjennomføring av årsplan for 2021

Dekanen ønsker en kort redegjørelse for hvordan instituttet har arbeidet med gjennomføring av årsplan for 2021.

Instituttene bes strukturere sin tilbakemelding etter de åtte målområdene i fakultetets årsplan for 2021:

1. SU skal videreutvikle kvalitet i studieprogram og portefølje.
2. SU skal styrke den utdanningsfaglige kompetansen gjennom systematisk kompetanseheving.
3. SU skal styrke forskningsgrupper og utvikle flere forskningsmiljøer på høyt internasjonalt nivå.
4. SU skal bidra til innovasjon i offentlig sektor og til bærekraftig omstilling.
5. SU skal være aktiv deltaker i utvikling av bærekraftige campuser.
6. SU skal heve kvaliteten i forskerutdanningen.
7. SU skal videreutvikle medvirkningsprosesser, arbeidsmiljø og styrke lederkompetanse.
8. SU skal videreutvikle kvaliteten og effektiviteten i administrative prosesser og tjenester.

Dekanen ønsker en oppsummering av året, med fokus på viktig endringsarbeid, oppnådde resultater og vesentlige avvik iht. opprinnelige planer. Fakultetsstyrets tydelige signal etter rapportering for 2. tertial, var at instituttene bør gi *en kortfattet kvalitativ vurdering av egen aktivitet og måloppnåelse* i sin rapportering heller enn en detaljert gjennomgang av gjennomførte tiltak og aktiviteter. Dekanen ønsker derfor *ett avsnitt* til hvert målområde. En lengre beskrivelse kan følge dersom instituttene ønsker det for sin egen del, eller det er særlige forhold som fakultetsnivået bør være oppmerksom på.

4.3 Gode historier/ resultater

Rektor ber fakultetene melde inn gode resultater/historier til årsrapporten til Kunnskapsdepartementet. Dersom noen institutt har forslag til slike, ta kontakt med Grete Wolden.

4.4 Helhetlig risikovurdering 3. tertial

I tillegg til rapportering til årsrapporten for 2021, ber vi om at instituttene gir en *kort* tilbakemelding på det overordnede risikobildet basert på SU samlede risikovurdering pr. oktober 2021 (vedlegg) og sier noe om hvordan disse ev. er endret i løpet av de siste to månedene. Kommenter kort på vurdering av punktene i dekanens oppsummering og spill inn evt. andre punkter som har økt risiko for virksomheten ved instituttet.

4.5 Rapportering på ekstratildelinger fra KD

Dersom instituttene har mottatt tildelingsbrev med supplerende bevilgninger fra KD i 2021 er det vanligvis frist for å rapportere status eller resultat i forbindelse med årsrapporten. Instituttene bes rapportere med et kort avsnitt per tildeling dersom dere har mottatt slike tildelinger.

4.6 Forskningsetiske saker

Fakultetet skal levere en enkel rapportering av «saker med forskningsetisk innhold» som er behandlet siste år, ikke bare saker knyttet til uredelighet og grove normbrudd. Det vil ofte være hensiktsmessig å behandle slike saker på lavest mulig nivå, og det kan derfor være saker fakultetsnivået ikke har vært involvert i. Vi ber instituttene om å rapportere helt kort på slike saker som har vært behandlet i 2021. Redegjørelsen bør skrives på en måte som anonymiserer forskere, og – om nødvendig – også forskergruppe. Hvis instituttene har hatt generelle forskningsetiske diskusjoner/refleksjoner om ulike tema eller knyttet til konkrete eksempler, ber vi om kortfattede eksempler på dette også.

Frist: 19. januar 2022, kl. 12.00

Notat

Til: Fakultetsstyret SU

Kopi til:

Fra: Dekan

SUS-sak 61/21 Risikovurdering oktober 2021

Ingress:

Dekan gir med dette rapport på risikovurderingen ved SU pr. oktober 2021. I septembermøtet fikk styret oversendt risikovurderingen for juni som fortsatt var preget av pandemien. NTNU opphevet de fleste av restriksjonene fra 27. september, med gjenåpning åpningsmarkering 8. oktober. Risikovurderingen for oktober er utarbeidet i overgangen mellom pandemi og gjenåpnet universitet. Vurderingen er basert på innspill fra instituttene og fakultetsadministrasjonen og er behandlet i fakultetets ledergruppe.

Tilråding:

«Fakultetsstyret tar saksfremlegg og presentasjon til orientering. FS deler dekanens vurderinger og ber dekan om å følge opp områdene med høy risiko også med tanke på årsplan og budsjett for 2022. Fakultetsstyret ber om at oppdatert risikovurdering innarbeides i sak om årsplan og budsjett i møtet i desember.»

Postadresse

7491 Trondheim
Norway

Org.nr. 974 767 880

postmottak@su.ntnu.no
www.ntnu.no/su

Besøksadresse

Dragvoll, Loholt Allé 87
Paviljong C

Telefon

+47 73591900

Saksbehandler

Liv Alfild Unhjem
liv.unhjem@ntnu.no
Tlf: 95743846

Oppsummering fra dekan

Følgende områder vurderes som de mest risikofylte ved SU pr. oktober 2021. Områdene følges opp både fra institutt, fakultet og sentralt. Det vurderes fortløpende om det er nødvendig med ytterligere tiltak på følgende områder (risiko mellom orange til rødt):

- Datahåndtering - datainnsamling, personvern/GDPR-avvik – utdanning/forskning
- Personalsaker, utviklingsprosjekter, ledelse og støtteapparat – overbelastning ledere, fagmiljøer og støtteapparat
- Sikker drift utdanning
- Økonomistyring – forsinket/utsatt aktivitet, avsetninger, investeringsplaner og nye styringsprinsipper fra KD

Vurdering av det enkelte område:

Utdanning

Status, situasjonen:

- Et betydelig arbeid er gjort for å legge om til digitale undervisnings- og vurderingsformer, og selv om koronarestriksjonene oppheves må det fortsatt legges til rette for digital/hybrid undervisning. Ekstra ressurser, som for eksempel læringsassistenter brukes til å støtte og tilrettelegg for undervisningsaktiviteter. Det gjøres vedtak om tilpasninger i forbindelse med tilrettelegging av undervisning og praksis der det er nødvendig.
- De fleste koronarestriksjonene knyttet til rom og areal er fjernet, og undervisningsrom for emner som har tildelt rom kan ha fysisk undervisning. NTNU har vedtatt at timeplanen ikke legges på nytt selv om restriksjonene oppheves, noe som medfører at de som har timeplanlagt med heldigital undervisning, eller har rom som er for små til å romme oppmeldte studenter, i all hovedsak må fortsette med dette ut semesteret. Det har ført til at studentenes forventninger om normalsituasjon ikke oppfylles fullt ut for alle studieprogram, noe som har ført til uro i enkelte studiemiljø.

Risikoområder

- 1. **Praksis, feltarbeid og internships:** Samarbeidet med praksisaktørene styrket, tiltak for å sikre praksisgjennomføring og plan i tilfelle smitteøkning er lagt. Dialog internt og eksternt om institusjonelle løsninger og individuelle løsninger/tilrettelegging tar fortsatt mye kapasitet, men er helt nødvendig for å finne lokalt tilpassede løsninger. Gjennomføring av feltarbeid krever god planlegging og ekstra ressursbruk. **Risiko nedjustert fra rødt/gul til gul.**
- 2. **Læringsmiljø:** Perioden med sterkt redusert fysisk undervisning/campus/sosiale møter og utrygghet blant studenter har for en del gitt lavere motivasjon og trivsel. Dette har foreløpig ikke ført til større frafall og nedgang i studiepoengsproduksjon for fakultetet samlet, men det er variasjon mellom studieprogrammene. Gjenåpning bidrar til normalisering av studiemiljøet og tar ned risiko. Det er

fortsatt en krevende situasjon for både studenter og ansatte knyttet til tilrettelegging ved sykdom/karantene/fravær. Vi er usikre på langtidsvirkninger og konsekvenser ved ev. nye restriksjoner og det er viktig å også prioritere læringsmiljø fremover. **Risiko nedjustert fra rød/gul til gul.** Tiltak vurderes/iverksettes fortløpende.

- 3. **Utdanningskvalitet:** Kan bli påvirket av fortsatt usikre rammebetingelser, mangel på digital infrastruktur og lett tilgjengelige støttetjenester. Overgang til fysisk undervisning og samtidig stadig sterke forventninger fra myndigheter og NTNU om å legge til rette for digital undervisning ved behov er krevende. **Risiko nedjustert fra rød/gul til gul.**
- 4. **Sikker drift;** Planlegging av studieadministrativ drift (beredskapsplaner på timeplan, rom, eksamen med mer) samtidig med uttalte forventninger fra myndigheter og NTNU ledelse om å holde trykket oppe på strategiske prioriteringer, utviklingsoppgaver og digitalisering av arbeidsprosesser er krevende for organisasjonen. Slitasje på nøkkelpersoner og for lav kapasitet på ett nivå/område påvirker andre og kan redusere muligheten for gode administrative og faglige løsninger. Utrulling av flere nye digitale løsninger/verktøy på kort tid og som ikke er tilstrekkelig funksjonelle og brukervennlige tar mye kapasitet. Fare for ny nedstengning og avlysning av fysisk eksamen (kohorter, deler av campus) kan gi økt trykk på drift. Studieadministrasjon har gjennom pandemien utviklet viktig kompetanse innenfor risikovurdering, prioritering og planlegging, noe som har dempet risiko. Stor belastning på studieadministrasjon over tid kan gi økt risiko for sykemeldinger. **Risiko oppjustert fra gul til rød (rød/gul)**
- 5. **Samarbeid eksterne:** Sannsynlighet for forsinkelser fortsatt stor, og konsekvensene kan bli store. Våre samarbeidspartnere (spesielt Trondheim kommune, NAV) er fortsatt påvirket av Covid19, og vi ser at samarbeidsprosjekter forsinkes. **Risiko gul, tiltak vurderes.**
- 6. **Personvern og GDPR:** NTNU har fortsatt ikke løsning for å håndtere opptak og lagring av fortrolig og sensitiv informasjon på plass, men Digitaliseringsprogrammet har nå igangsatt prosjektet Forskningsdata. Prosjektet planlegger å levere nye løsninger sommeren 2022. Nå som det igjen er fysisk oppmøte er noe av behovet for opptak av digitale intervju/samhandling borte, men eksisterende løsninger er fortsatt mangelfulle. For studieområdet er det også risiko for brudd på NTNUs interne retningslinjer, ved at disse fastslår at personopplysninger ikke kan behandles på privateid utstyr, som studentene våre i all hovedsak har. Risiko for brudd på personvernreglement og NTNUs politikk for informasjonssikkerhet er betydelig. Tiltak: SU må løpende vurdere tiltak, i påvente av ny løsning fra Digitaliseringsprogrammet. **Risiko orange** Se også punkt om Datahåndtering under "Forskning".
- 7. **Utteksling, feltarbeid og annet internasjonalt utdanningssamarbeid:** NTNU behandler søknader om utveksling våren 2022 med utgangspunkt i at utveksling til landet vil være mulig. Eventuelle nye runder med stengte grenser vil gi utfordringer for ulike former for internasjonalt utdanningssamarbeid og mer tradisjonell utveksling. **Risiko pr. nå vurderes til gul.**
- 8. **Økt ressursbruk på utdanning: Se også statusvurdering på forskning om NIFUs undersøkelse** Omlegging av undervisnings- og vurderingsformer, økt behov for oppfølging og veiledning av

kandidater og grupper, samt håndtering av «den nye undervisningshverdagen» innebærer at mange av våre ansatte bruker mer tid på oppgaver innen utdanning. Risiko for overbelastning og at det går ut over forskning er fortsatt til stede. Over tid kan situasjonen ramme ansatte i ulike livssituasjoner ulikt. . **Risiko nedjustert fra gul/rød til gul.**

Forskning

Status, situasjonen:

- Koronasituasjonen har hatt konsekvenser for all forskningsaktivitet ved SU. Vi har ikke gjennomført noen egen kartlegging ved SU, men det er sannsynlig at resultatene fra NIFUs kartlegging som ble publisert i april også er relevante for SU. <https://www.nifu.no/news/omleggingen-til-digital-undervisning-i-universitets-og-hogskolesektoren-har-hatt-en-pris/> Forskerforbundets undersøkelse fra høsten 2020 er et annet eksempel med lignende resultater. <https://www.forskerforbundet.no/nyheter/2021/forskningen-satt-pa-vent/> NIFU-rapporten viser at de faglig ansatte har brukt vesentlig mindre tid på forskning og mer tid på undervisning. Syv av ti ph.d.-kandidater tror at de blir forsinket. Det er bred bekymring for situasjonen og fremtiden for stipendiater, post doktorer og yngre forskere. Hvis dette også gjelder for SU, vil konsekvensene vise seg også i perioden etter gjenåpning.
- Redusert forskningsaktivitet i løpet av 2020 får “forsinkete” konsekvenser, fordi publikasjonsprosessen tar tid. Reduksjon i aktiviteten nå vil derfor kunne få langvarige virkninger. Risikoen er primært at vi opplever en sannsynlig nedgang i forskningen, som utgjør basisen for vår øvrige faglige aktivitet. Dette er langt viktigere enn reduksjon i publikasjonstall. Nå etter gjenåpningen, kan instituttene og fagmiljøene igjen jobbe for å stimulere publikasjonsaktiviteten med vanlige virkemidler og tiltak. Det er ikke behov for særskilte risikoreducerende tiltak på området, og derfor er “publisering” tatt ut av denne risikovurderingen. Det betyr ikke at risikoen for at vi i fremtiden vil se en nedgang av forskningsaktiviteten er borte, og instituttene bør i sine planer for 2022 ta aktive grep for å prioritere og stimulere forskningsaktiviteten.

Risikoområder:

1. **Forskerutdanningen:** Ph.d.-kandidatenes tilgang til campus og fasiliteter er igjen åpen. Veiledning, kontakt med forskningsgruppe og mulighet for faglig nettverksbygging er normalisert. En betydelig del av våre stipendiater har nå hatt store deler av sin forskerutdanning i en slags unntakstilstand, og det er behov for fortsatt oppmerksomhet og oppfølging av området - både mht. forlengelser, forsinkelser, læringsutbytte og progresjon. **Risiko gul.**
2. **Utenlandsopphold:** Utenlandsopphold kan nå i all hovedsak gjennomføres som planlagt. Det er fortsatt krav til gjennomføring av risikovurdering. I enkelte deler av verden er helsevesenet fortsatt sterkt belastet av pandemien, og dette kan innebære en risiko for dårligere helsestell også for de som er beskyttet mot korona gjennom vaksiner. Enkelte land har fortsatt innreiserestriksjoner, og det kan ikke utelukkes at dette vil endres ved endringer i smittesituasjonen. Muligheter for reise både av

kort og lang varighet er likevel en helt annen enn under pandemien, så eventuelle problemer vil sannsynligvis være begrenset og håndterbare. **Risiko grønn.**

- 3. **Datahåndtering:** Datainnsamling gjennom intervju, observasjon og fysiske møter er igjen gjennomførbare. NTNU har gjennom prosjektet «Forskningsdata» i digitaliseringsprogrammet satt i gang arbeidet med å utvikle løsninger for lagring av digitale intervju/samtaler, som planlegges ferdigstilt sommeren 2022. Tidsfaktoren bidrar i seg selv til å øke sannsynlighet for avvik, og dermed øker risikoen. SU er representert i «Forskningsdata» sin styringsgruppe, og forsøker der å sikre fremdrift og prioritering av dette prosjektet. For å redusere risiko for brudd på datasikkerhet og personvernlovgiving har fakultetsadministrasjonen delt informasjon om de kravene som gjelder og de praksisene som anbefales ved NTNU i mangel av tilfredsstillende infrastruktur. Ved Universitetsbiblioteket tilbyr tjenesten Research Data@NTNU direkte rådgiving til forskere gjennom NTNU Hjelp, som også vil kunne bidra til å redusere risiko for avvik. For øvrig er et viktig tiltak at alle nye ledere, som ikke har deltatt i diskusjonen rundt Datahåndtering gjennom pandemien, orienteres om utfordringene og hva som er de anbefalte og aksepterte løsningene inntil ny tjeneste foreligger. **Risiko orange** (se også utdanning)
- 4. **Prosjektgjennomføring:** Gjennom pandemien har det vært vurdert som «gul» risiko at vi ikke har vært i stand til å levere den innsatsen og de resultatene som vi har forpliktet oss til gjennom pandemien. For et lite antall store prosjekter med flere internasjonale partnere er risikoen fortsatt til stede. Risikoen vurderes som lav, fordi konsekvensene sannsynligvis blir håndterbare. Finansieringskildene kjenner naturligvis godt til utfordringene som alle forskere har hatt de siste årene. Et prioritert område for fagmiljøene er å holde partnere og finansieringskilder godt orientert, slik at eventuelle forsinkelser eller manglende leveranser ikke kommer overraskende. **Risiko grønn.**
- 5. **Internkontroll forskning:** Det har gjennom pandemien vært økt risiko for at både fagmiljøenes og administrasjonens fokus på kvalitetssikring/rutiner har blitt nedprioritert (personvern, helseforskning) Ny rutine for internkontroll helseforskning er under utarbeidelse, og vi samarbeider med MH-fakultetet og IT avdelingen om innføring av nytt online kurs i helseforskningsloven. Dette vil redusere risiko for avvik på helseforskningsfeltet. Fakultetsadministrasjonen gir instituttene månedlige rapporter om mangler i rapporteringen til NSD, og det er instituttens ansvar å følge opp og lukke sakene. **Risiko gul**

Arbeidsmiljø og ledelse

Status, situasjonen:

- Ansatte ved SU arbeider pr. nå som hovedregel på kontor. Det er satset stort på internasjonal rekruttering over tid ved SU. Vi opplever at dette når er vanskeligere ved at søkere ikke ønsker å forlate familie og hjemland i like stor grad som før. Av de som har vært hos oss en tid merkes det at det gir slitasje når man ikke har sett/besøkt familie på 2-3 år. Dette går ut over konsentrasjonen i arbeidet og bekymringer både for jobb og familie visker ut skillet mellom jobb og privatliv
- Det meldes fra IDF-LOSAM at det er lite overskudd i organisasjonen og at langvarig belastning kombinert med ressurskrevende prosesser gjør at det er vanskelig å få ansatte til verv, funksjoner

arbeidsgrupper, styrer o.l. Spesielt utfordrende med å få vitenskapelig ansatte til å delta. Medvirkningsprosessene blir dermed dårligere.

- Campusprosjektene som berører SU tar nå av, men er i forskjellige faser. Dette gir økt trykk på ledere og støtteapparat. Campusrådgiver er på plass og intern organisering i rask utvikling gir økt trygghet, men vi ser at store strategiske beslutninger tas i prosjektene og at det er viktig å være på rett sted til rett tid.
- Det meldes også at stort arbeidspress på ledere, kombinert med «teppelegging» av møtekalendere gjør at dialogen med de ansatte svekkes. Det er også flere møter som legges i lunsjtiden eller utenfor arbeidstid og skillet mellom arbeidstid og privat tid viskes ut. De som går under fleksitidsavtalen, opplever dermed at denne er under press.
- Store prosjekter som innføring av nye systemer og digitalisering av arbeidsprosesser (BOTT ØL, KASPER, BEVISST, NTNU Sak osv) har krever mye av de involverte ved SU. Prosessene har vært gode og medført endring i opplevelsen av samhandling og utvikling på tvers av nivåer og administrative enheter. Pr. oktober ser det ut til at risikoen i implementeringen av BOTT ØL (økonomi og lønn) er for stor og NTNU vurderer å utsette innføringen. Det arbeides aktivt med nye planer for å sikre motivasjon og utnyttelse av handlingsrommet en utsettelse gir.
- Konflikthåndtering og mediehåndtering i personalsaker og arbeidsmiljøsaker tar fortsatt mye ressurser i ledelse og støtteapparat både på fakultet og enkelte institutter. Spesielt på HR er trykket stort og det er uttalt slitasje i støtteapparatet.
- Rekrutteringsprosessene ser for de fleste institutt ut til å gå som normalt, med noen mindre forsinkelser og utsettelse av ankomst til Norge.

1. **Risikoområder: Stipendiater og Post doc:** Det er mange midlertidig ansatte post doc og ph.d. som opplever å ha fått forsinkelser og andre problemer med prosjektgjennomføring i pandemiperioden. De kan oppleve stress for å fullføre det som de opprinnelig hadde planlagt, innenfor den tida de har til rådighet. Utfordringene kan bli forsterket hvis de forsøker å gjennomføre det de har vært forhindret fra å gjøre under pandemien i den tida som de har til rådighet. Dette kan for eksempel være utenlandsopphold eller faglig nettverksbygging. Tiltak: Ledere og veiledere må ha fokus på denne gruppa, og bidra til revisjon av prosjekt for å oppnå prosjektmål og læringsutbytte. **Risiko gul**

2. **Arbeidsmiljø:** Selv om beredskapssituasjonen nå avtar, er vi ikke tilbake til normalsituasjon ennå. Den langvarige ekstra belastningen på ansatte meldes fortsatt som uttalt slitasje. Det er etterslep på onboarding og integrering av nye ansatte. Behov for tydelige forventninger ifht tilstedeværelse og eventuell bruk av hjemmekontor. I noen miljø er det få norske nyansatte noe som gir utfordringer med å fylle funksjoner som krever norsk språk, noe som gir skjev belastning og dermed kan gi arbeidsmiljøutfordringer. Personalsaker og arbeidsmiljøsaker arbeides det fortløpende med og både ledelse, arbeidsmiljø og omdømme er i fokus. **Risiko gul**– tiltak vurderes fortløpende

- 3. **Ledelse og støtteapparat:** Lederskifte, stor aktivitet generelt og flere store gjennomgående utviklingsprosesser/systeminnføringer fører til stort trykk hos ledere og støtteapparat. Når beredskapsnivået nå går ned, oppleves nye utfordringer knyttet til å finne ut av «den nye normalen» f.eks digital undervisning og ønske om hjemmekontor. Nye ledere og ledergrupper har kommet godt igang. Mange store utviklingsprosjekter i organisasjonen gir stort trykk på bidrag fra ledere og ansatte lokalt fordi de har viktig kunnskap og bidrar til gode løsninger. Store forventninger til hva som kan utrettes nå når vi er «tilbake til normalen» - og det kan være behov for å styre forventninger og "lande" på et forsvarlig nivå. **Risiko gul/rød** – tiltak vurderes fortløpende.
- 4. **Personalsaker:** Store saker som også er høyt oppe i media krever fortsatt store ressurser både fra ledelse, HR og kommunikasjon. Risiko for ytterligere utvikling og belastning er sannsynlig, men det er lagt planer og tiltak. Tiltak vurderes fortløpende, spesielt ressurstilgang i støtteapparatet sentralt og lokalt. **Risiko for overbelastning på ledere/støtteapparat vurderes til orange.**
- 5. **Rekruttering:** Forsinkelser i ansettelsesprosesser (på grunn av kapasitetsutfordringer og habilitetsspørsmål på institutt) og ikke kvalifiserte søkere til stillinger kan gjøre at noen institutt ikke får ansatt ressurser i henhold til plan. Dette bidrar til forsinkelser i andre prosesser, som prosjekter, etterslep på RSO, utfordringer med onboarding av nyansatte og økende kapasitetsutfordringer. Flere studieplasser kan også medføre behov for kapasitetsøkning, og dette kan medføre at bruken av midlertidighet øker. **Risiko gul**

Økonomi

Status, situasjonen:

- Fakultetets totale prognoseendring ifb. med 2.tertial sammenlignet med årsbudsjettet er på 48 mill.
- Årsbudsjettet for 2021 var en nedbygging av avsetningene med 20 mill.
- Prognosen for 2021 ifb. med 2.tertial gir et prognostisert årsresultat på 28 mill. i oppbygging av avsetninger.
- Grensen for budsjettavvik i 2021 er 2,5% (19,5 mill.) Avvik utover det vil bli inndratt til NTNUs investeringsfond.
- De største risiki for avvik på prognosen er ytterligere og uventede forsinkelser i tilsetninger på slutten av året og økte inntekter fra BOA som ikke er kjent på nåværende tidspunkt.
- Det er regnskapsført vesentlig mer BOA pr 2. tertial sammenliknet med budsjettet; noe som både skyldes at hele BOA-porteføljen ble rebudsjettert i vår, og at vi får tilslag på nye prosjekter som gjør at vi samlet sett ligger an til aktivitetsøkning.
- Lavere aktivitet har bidratt til at kostnadene blir lavere. Resurser omprioritert mot utdanning gir risiko for lavere aktivitet/verdiskaping på forskning og nyskaping

- Avsetningstak på 5% av bevilgning skal innføres delvis fra årsskiftet 2021/2022 og helt fra 2022/2023. Risiko for at SU fratras midler og dermed økonomisk handlingsrom til å gjennomføre aktivitet, prøves redusert ved at det settes inn ekstra ressurser på kort sikt til å støtte undervisning, forskning og administrasjon. Avsetninger som benyttes til å finansiere innmeldte investeringsprosjekter, og som inngår i samlet investeringsplan vedtatt av NTNU-styret, blir båndlagt og kan holdes utenfor avsetningstaket.

Risikoområder:

- **1. Lavere aktivitet forskning og utdanning:** Påvirker resultatindikatorene i departementets finansieringsmodell og dermed inntektsbildet for senere år; for forskning færre BOA-finansierte prosjekter, redusert publisering og færre avlagte doktorgrader og utdanning, for utdanning færre studie- og kandidatpoeng. **Risiko gul**
- **2. Lavere BOA:** Langsiktig effekt, som følge av lavere forskningskapasitet, samarbeidspartnere m.m. Uventede BOA-overføringer i 2021 gir økt inntekt. **Risiko gul**
- **3. Økte kostnader:** Forlengelse av stipendiater – særlig fra 2021. Kan fortsatt komme forsinkede/økte kostnader. **Risiko fortsatt gul**
- **4. Lavere kostnader:** Forsinkede tilsetninger samt innsparinger i reise, driftskostnader m.m. synes å fortsette i 2021. Får ikke opp nok aktivitet og dette bidrar til mindreforbruk og økte avsetninger. **Risiko gul/rødt.** Risiko må sees i sammenheng med avsetninger (rødt) og investeringsplan (rødt).
- **5. Økt usikkerhet: Overgang til nye systemer (BOTT) gir økt usikkerhet (gult).** Mer krevende økonomistyring – flere scenarier og behov for styring og beslutninger ved økonomisk usikkerhet og nye moduler for økonomioppfølging **Risiko gul**
- **6. Økt sentral styring:** Mer øremerking av bevilgning kan redusere den lokale handlefriheten. **Risiko grønn**
- **7. Dårlig finansiering av MGLU:** Stortingets vedtak av statsbudsjett for 2021 ga mye dårligere finansiering av MGLU enn det ILU har lagt til grunn er nødvendig. ILU har fått en omstillingsbevilgning i 2021 – 2023 i påvente av resultatbevilgning for det femte året i MGLU, men har også måttet tilpasse opptakstall til finansiering. Saken er avklart og **risiko grønn**
- **8. Avsetningstak på 5% og investeringsplan:** Fakultetet har store avsetninger som har økt ytterligere pga Covid-19. Begrensede muligheter til å bygge ned avsetninger med investeringer, jf. Innmeldt investeringsplan. Behov for flere faste stillinger, men det kan føre til varig økte kostnader. Avsetningstak på 5% gir mindre buffer for instituttene og høyere risiko for underskudd. (gult) Stor usikkerhet om prosessen med investeringsplan på grunn av lite føringer fra NTNU sentralt. Stor risiko for inndragning av midler. **Risiko totalt fortsatt rødt.**

Instituttstyret ILU

Sak ILU 3/22 Endelig budsjett 2022

Hensikt: Dette er en oppfølging av sak ILU 27/21 og må sees i sammenheng med saksnotatet til forrige styremøte. Formålet med saken er å orientere styret om endelig årsbudsjett 2022. Saksnotatet presenterer også årsregnskapet for ILU for 2021, og langtidsbudsjettet for 2022-2025. Instituttleder tar innspillene fra styret med i det videre arbeidet.

Innhold

1.	Bakgrunn	2
2.	Regnskap for 2021	2
2.1.	Regnskap for ILU, ordinær virksomhet.....	4
2.2.	Regnskap for de nasjonale sentrene	6
2.3.	Regnskap for ILU samlet.....	9
3.	Langtidsbudsjett	11
3.1.	Langtidsbudsjett for ILU, ordinær virksomhet	12
3.2.	Langtidsbudsjett for de nasjonale sentrene	13
3.3.	Risiko	13
4.	Endelig budsjett for 2022	14
4.1.	Budsjett for 2022 for ILU, ordinær virksomhet	16
4.2.	Budsjett for 2022 for de nasjonale sentrene	18
4.3.	Risiko	21

Postadresse7491 Trondheim
Norway**Org.nr. 974 767 880**postmottak@su.ntnu.no
www.ntnu.no/ilu**Besøksadresse**

Sverres gate 12

Telefon

+47 73590400

SaksbehandlerAnita I. Brækken
anita.brakken@ntnu.no
Tlf: 73559396

1. Bakgrunn

Vi er fra NTNUs styringsreglement kjent med at instituttstyret skal behandle intern fordeling av bevilgning og budsjett. Til grunn for budsjettsaken er instituttets bevilgning som vi får gjennom SU-fakultetets viderefordelingsmodell (VFM). Denne viderefordelingsmodellen er integrert i NTNUs system for virksomhetsstyring, «BEVISST».

Budsjettfordeling for 2022 fra SU til instituttene ble vedtatt i fakultetsstyremøte den 3. desember 2021, sammen med årsplan for SU for 2022¹. ILU hadde styremøte den 2. desember og vedtok da rammene for budsjett for 2022 (ILU 27/21), basert på langtidsbudsjett. Budsjettet var på det tidspunktet bygd opp med bakgrunn i usikre planleggingsrammer og forsinkelser i deler av bakgrunnsinformasjonen. Det har vært jobbet med detaljert budsjett helt fram til ILU hadde frist for å levere endelig årsbudsjett for 2022 sammen med langtidsbudsjett 2022-2025, den 1. februar.

Som vi gjorde rede for i innledningen til sak ILU 27/21 tok vi høyde for at noen budsjettposter i årsbudsjettet kunne bli justert både fordi vi manglet bakgrunnsinformasjon, og som en ringvirkning av at frister i planleggingshjulet ble forskjøvet og forårsaket utsatte budsjettfrister på NTNU-nivå. I det endelige årsbudsjettet for 2022 har vi lagt inn budsjettall på alle budsjettposter. Årsbudsjettet som nå legges fram viser inntekter og kostnader fordelt på forskjellige kategorier (budsjettposter). Alt av aktiviteter ved instituttet som innebærer belastning på økonomien, er inkludert (eksempler på dette er driftsprosjekter, strategiske investeringsprosjekter og fagseksjonenes småforsk- og driftspotter). De nasjonale sentrene er virksomheter med eget kostnadssted, og har egne budsjetter.

Dette saksnotatet starter med en gjennomgang av regnskapet for 2021. Deretter følger kapittel 3 om langtidsbudsjett, før vi avslutter med å presentere det endelige årsbudsjettet for 2022 i kapittel 4. I bestillingen fra fakultetet ble vi bedt om å beskrive forutsetninger og usikkerheter, og gjøre rede for de tre største risikoene i langtidsperioden 2022-2025 og tilsvarende i årsbudsjettet for 2022. Dette er gjengitt i de respektive kapitlene.

2. Regnskap for 2021

Årsregnskapet for 2021 er avsluttet og endelige regnskapstall var klare den 14. januar. I 2021 hadde NTNU krav om at alle fakulteter skulle levere et årsresultat innenfor 2,5 % av bevilgning. Det vil si at det tillates et budsjettavvik på inntil 2,5 %, og dersom budsjettavviket er større gjøres et økonomisk inntrekk. Dette kravet har SU-fakultetet videreført til instituttene. SU-fakultetet samlet hadde et budsjettavvik på 12,1 mill. kroner i 2021 og dette gir et inntrekk på 5,9 millioner. For ILU betyr det et samlet økonomisk inntrekk på 1,3 millioner kroner. For regnskapsåret 2022 spisses dette kravet ytterligere, tillatt avvik på budsjett reduseres til 2 % i 2022. Institutt for lærerutdanning opplever at strammere rammer og større fokus på presis budsjettering og god virksomhetsstyring, snevrer inn handlingsrommet og gjør at vi må profesjonalisere arbeidet med plan, budsjettering og oppfølging (PBO).

¹ SUS 72/21 Årsplan, budsjett og bemanningsplan 2022

Den totale rammen (RT) i regnskapet består av ramme drift (RD) og ramme strategi- og omstillingsmidler (RSO). *Ramme drift* er instituttets aktiviteter og tilhørende kostnader som finansieres av bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet og eksternfinansierte midler (BOA² og EVU³). *Ramme strategi og omstillingsmidler* er stipendiater, postdoktorer og andre strategiske aktiviteter med tilhørende kostnader som finansieres av Rektors SO-midler⁴. I tabellene nedenfor viser vi regnskap for ramme drift.

Ramme drift (RD) for ILU samlet inkluderer i dette saksnotatet tre kostnadssteder. Disse er

- Institutt for lærerutdanning, ordinær virksomhet (ksted 678005)
- Nasjonalt senter for matematikk i utdanningen, - Matematikksenteret (ksted 678030)
- Nasjonalt senter for skriveforskning og skriveopplæring, - Skrivesenteret (ksted 678040)

Tabellene nedenfor viser årsresultatet for ILU, fordelt på underkapitler og tabeller for ordinær virksomhet og de nasjonale sentrene. Hver tabell viser *årsbudsjett 2021, regnskap 2021, og avvik*. Vi avslutter med en tabell som viser årsregnskapet for ILU samlet.

² BOA = bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet, dvs. eksternfinansierte aktiviteter

³ EVU = etter- og videreutdanning

⁴ RSO er Rektors virkemiddel og handlingsrom for å finansiere aktiviteter som støtter opp om NTNUs helhetlige strategi.

2.1. Regnskap for ILU, ordinær virksomhet

Inngående balanse		36 633 714		
ILU	Årsbudsjett	Regnskap	Avvik	
Bevilgning	296 690 839	299 295 389	2 604 550	
Overføring fra BOA	63 155 557	85 031 974	21 876 417	
Overføring fra EVU	10 498 080	9 804 888	-693 192	
Andre eksterne og interne inntekter	7 702 500	6 889 816	-812 684	
Sum inntekter	378 046 976	401 022 068	22 975 092	
Investeringer	-2 934 375	-2 472 850	461 525	
Lønn faste ansatte	-258 023 072	-244 146 146	13 876 925	
Lønn midlertidige ansatte, vikarer	-17 173 732	-20 251 580	-3 077 848	
Lønn timelønn, studentass., eksamensvakter	-697 359	-1 450 617	-753 258	
Lønn gjesteforelesere, praksisveiledere, sensur etc.	-13 926 859	-16 223 419	-2 296 560	
Lønn refusjoner	8 200 000	7 838 110	-361 890	
Lønn omposteringer	3 326 125	5 046 430	1 720 305	
Lønn overtid, faste ansatte	-512 500	-1 001 080	-488 580	
Lønn overtid, midlertidige ansatte	0	-10 558	-10 558	
Lønn andre personalkostnader	-1 866 883	-341 210	1 525 673	
Sum lønnskostnader	-280 674 279	-270 540 070	10 134 209	
Driftskostnader	-8 729 095	-32 978 115	-24 249 020	
Kjøp av tjenester (praksis)	-39 508 690	-31 303 162	8 205 528	
Reisekostnader	-8 387 998	-8 017 230	370 768	
Intern driftskostnad	0	-2 025 426	-2 025 426	
Leiestedskostnad	0	0	0	
Driftskostnader	-56 625 783	-74 323 933	-17 698 150	
Internhusleie	-25 917 417	-23 949 514	1 967 903	
Insentivmidler EU	0	0	0	
Egenfinansiering BOA fra RD	-18 514 466	-22 734 588	-4 220 122	
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	320 518	320 518	
Egenfinansiering BOA	-18 514 466	-22 414 070	-3 899 604	
Avslutning EVU i Mac.	-3 485 000	-5 520 704	-2 035 704	
Egenfinansiering EVU	0	-72 458	-72 458	
Sum kostnader	-388 151 320	-399 293 599	-11 142 279	
Resultat	-10 104 344	1 728 468	11 832 813	
Utgående balanse		38 362 182		

Samlet effekt av BOA og EVU-føringer på ramme:

ILU - BOA	Årsbudsjett	Regnskap	Avvik
Overføring fra BOA	63 155 557	85 031 974	21 876 417
Egenfinansiering BOA fra RD	-18 514 466	-22 734 588	-4 220 122
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	320 518	320 518
Samlet effekt av BOA på instituttets ramme	44 641 091	62 617 904	17 976 813
ILU - EVU	Årsbudsjett	Regnskap	Avvik
Overføring fra EVU	10 498 080	9 804 888	-693 192
Avslutning EVU i Mac.	-3 485 000	-5 520 704	-2 035 704
Egenfinansiering EVU	0	-72 458	-72 458
Samlet effekt av EVU på instituttets ramme	7 013 080	4 211 726	-2 801 354

2021 har vært et utfordrende år med tanke på økonomistyring for instituttet. Usikkerheter knyttet til størrelsen på finansiering av det 5. året i integrert master i grunnskolelærerutdanning (MGLU), oppbemanning i forbindelse med dette og tilhørende økning på de øvrige driftskostnadene har gjort budsjetteringen for 2021 ganske krevende, og har ført til en del avvik i løpet av regnskapsåret. Et stadig endret inntekt- og kostnadsbilde har påvirket konsistens i prognosene som er satt i løpet av året.

Et annet vesentlig moment som har preget den økonomiske aktiviteten på instituttet er endringene i bidrags- og oppdragsaktiviteten (BOA). Mangel på budsjett på majoriteten av KOMPIS⁵-prosjektene (som utgjør ca. 50 % av hele BOA-porteføljen til instituttet) og generelt ryddearbeid fra tidligere år har ført til betydelige avvik på inntektssiden. Det er satt i verk en rekke tiltak på kostnadssiden for å kompensere for dette.

Instituttet planla i budsjettet for å bygge ned avsetningene med ca. 10 millioner (negativt resultat), men endte i stedet regnskapsåret med å bygge opp avsetningene med 1,7 millioner (positivt resultat). Det samlede budsjettavviket utgjør 11,8 millioner kroner.

⁵ KOMPIS = Kompetanse i skolen (dvs. videreutdanninger)

2.2. Regnskap for de nasjonale sentrene

Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen - Matematikksenteret

Inngående balanse		5 712 205		
Matematikksenter	Årsbudsjett	Regnskap	Avvik	
Bevilgning	9 567 000	9 567 000	0	
Overføring fra BOA	12 500 000	12 706 866	206 866	
Overføring fra EVU	0	0	0	
Andre eksterne og interne inntekter	2 511 250	1 597 997	-913 253	
Sum inntekter	24 578 250	23 871 863	-706 387	
Investeringer				
Lønn faste ansatte	-18 237 834	-18 337 869	-100 035	
Lønn midlertidige ansatte, vikarer	-2 069 712	-915 681	1 154 031	
Lønn timelønn, studentass., eksamensvakter	0	0	0	
Lønn gjesteforelesere, praksisveiledere, sensur etc.	-370 825	-90 582	280 243	
Lønn refusjoner	0	517 670	517 670	
Lønn omposteringer	0	-112 596	-112 596	
Lønn overtid, faste ansatte	0	-17 951	-17 951	
Lønn overtid, midlertidige ansatte	0	0	0	
Lønn andre personalkostnader	-5 649	-54 875	-49 226	
Sum lønnskostnader	-20 684 020	-19 011 883	1 672 137	
Driftskostnader	-2 421 691	-3 854 814	-1 433 123	
Kjøp av tjenester	0	-1 207 263	-1 207 263	
Reisekostnader	-1 845 000	-396 677	1 448 323	
Intern driftskostnad	0	-370 659	-370 659	
Leiestedskostnad	0	0	0	
Driftskostnader	-4 266 691	-5 829 412	-1 562 721	
Internhusleie	0	0	0	
Insentivmidler EU	0	0	0	
Egenfinansiering BOA fra RD	-462 000	-447 373	14 627	
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	-3 843	-3 843	
Egenfinansiering BOA	-462 000	-451 216	10 784	
Avslutning EVU i Mac.	0	0	0	
Egenfinansiering EVU	0	0	0	
Sum kostnader	-25 622 836	-25 574 026	48 810	
Resultat	-1 044 586	-1 702 162	-657 577	
Utgående balanse		4 010 043		

Samlet effekt av BOA-føringer på ramme:

Matematikksenter - BOA	Årsbudsjett	Regnskap	Avvik
Overføring fra BOA	12 500 000	12 706 866	206 866
Egenfinansiering BOA fra RD	-462 000	-447 373	14 627
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	-3 843	-3 843
Samlet effekt av BOA på instituttets ramme	12 038 000	12 255 650	217 650

2021 har vært et tilnærmet normalt år for Matematikksenteret når det gjelder økonomi-styringen. Senteret skulle ifølge budsjettet bygge ned avsetningene med ca. 1 million (negativt resultat) og endte opp med å bygge ned med 1,7 millioner (negativt resultat), med et budsjettavvik på ca. 657 000 kroner. Avviket skyldes manglende føringer på inntektssiden (ca. 1,1 million i inntekt). Dette innebærer at nedbygging av avsetninger neste år blir ekstra krevende. I 2021 har dermed avsetningene blitt bygd ned fra ca. 5,7 millioner til ca. 4 millioner.

Nasjonalt senter for skriveforskning og skriveopplæring – Skrivesenteret

Inngående balanse		5 410 390	
Skrivesenter	Årsbudsjett	Regnskap	Avvik
Bevilgning	7 213 000	7 213 000	0
Overføring fra BOA	10 800 000	12 932 062	2 132 062
Overføring fra EVU	0	0	0
Andre eksterne og interne inntekter	299 375	2 259	-297 116
Sum inntekter	18 312 375	20 147 321	1 834 946
Investeringer			
	-133 250	-531 484	-398 234
Lønn faste ansatte	-14 267 299	-13 536 402	730 897
Lønn midlertidige ansatte, vikarer	-1 830 365	-3 159 213	-1 328 848
Lønn timelønn, studentass., eksamensvakter	0	-7 540	-7 540
Lønn gjesteforelesere, praksisveiledere, sensur etc.	-133 498	-25 319	108 179
Lønn refusjoner	0	211 586	211 586
Lønn omposterings	0	-290 339	-290 339
Lønn overtid, faste ansatte	0	-187 361	-187 361
Lønn overtid, midlertidige ansatte	0	0	0
Lønn andre personalkostnader	-136 700	-11 049	125 651
Sum lønnskostnader	-16 367 862	-17 005 638	-637 776
Driftskostnader	-712 500	-907 365	-194 865
Kjøp av tjenester (praksis)	-184 500	-295 171	-110 671
Reisekostnader	-420 250	-185 099	235 151
Intern driftskostnad	0	-35 166	-35 166
Leiestedskostnad	0	0	0
Driftskostnader	-1 317 250	-1 422 802	-105 552
Internhusleie	0	0	0
Insentivmidler EU	0	0	0
Egenfinansiering BOA fra RD	-1 700 000	-1 833 557	-133 557
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	13 396	13 396
Egenfinansiering BOA	-1 700 000	-1 820 161	-120 161
Avslutning EVU i Mac.	0	0	0
Egenfinansiering EVU	0	0	0
Sum kostnader	-19 518 362	-20 780 085	-1 261 723
Resultat	-1 205 987	-632 764	573 223
Utgående balanse		4 777 626	

Samlet effekt av BOA-føringer på ramme:

Skrivesenter - BOA	Årsbudsjett	Regnskap	Avvik
Overføring fra BOA	10 800 000	12 932 062	2 132 062
Egenfinansiering BOA fra RD	-1 700 000	-1 833 557	-133 557
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	13 396	13 396
Samlet effekt av BOA på instituttets ramme	9 100 000	11 111 901	2 011 901

2021 har vært et tilnærmet normalt år for Skrivesenteret når det gjelder økonomistyringen. Senteret skulle ifølge budsjettet bygge ned avsetningene med ca. 1,2 million (negativt resultat) og endte opp med å bygge ned med ca. 633 000 kroner (negativt resultat), med positivt budsjettavvik på ca. 573 000 kroner. Avviket skyldes primært økning i BOA-inntektene (ca. 2,1 million i ekstra inntekt).

I 2021 har avsetningene dermed blitt bygd ned (dog i mindre grad enn stipulert ved budsjettlegging), - fra ca. 5,4 millioner til ca. 4,7 millioner.

2.3. Regnskap for ILU samlet

Tabellen nedenfor viser det samla regnskapet for alle ILU sine kostnadssteder, *inkludert* Skolelaboratoriet. Skolelaboratoriet er NTNUs ressurs- og kompetansesenter for undervisning i realfag, og har fagmiljøer både ved Institutt for lærerutdanning og Institutt for fysikk.

Skolelaboratoriets kostnadssted ved ILU står igjen etter at Institutt for fysikk har tatt over størstedelen av porteføljen. Kostnadsstedet brukes per i dag for oppgjør mellom instituttene i forbindelse med overtakelsen. Planen er at kstedet skal integreres i ILUs kostnadssted fra 2023.

Inngående balanse		45 321 401		
Alle k-steder (inkl. Skolelab)	Årsbudsjett	Regnskap	Avvik	
Bevilgning	313 470 839	316 075 389	2 604 550	
Overføring fra BOA	86 455 557	110 670 902	24 215 345	
Overføring fra EVU	10 498 080	9 804 888	-693 192	
Andre eksterne og interne inntekter	10 513 125	8 490 073	-2 023 052	
Sum inntekter	420 937 601	445 041 252	24 103 651	
Investeringer				
	-3 277 750	-3 285 849	-8 099	
Lønn faste ansatte	-290 528 205	-276 020 417	14 507 787	
Lønn midlertidige ansatte, vikarer	-21 073 809	-24 326 474	-3 252 665	
Lønn timelønn, studentass., eksamensvakter	-697 359	-1 458 157	-760 798	
Lønn gjesteforelesere, praksisveiledere, sensur etc.	-14 431 182	-16 339 320	-1 908 138	
Lønn refusjoner	8 200 000	8 567 366	367 366	
Lønn omposteringer	3 326 125	4 643 495	1 317 370	
Lønn overtid, faste ansatte	-512 500	-1 206 392	-693 892	
Lønn overtid, midlertidige ansatte	0	-10 558	-10 558	
Lønn andre personalkostnader	-2 009 232	-407 135	1 602 097	
Sum lønnskostnader	-317 726 161	-306 557 591	11 168 569	
Driftskostnader	-11 863 286	-37 740 294	-25 877 008	
Kjøp av tjenester	-39 693 190	-32 805 595	6 887 595	
Reisekostnader	-10 653 248	-8 599 007	2 054 241	
Intern driftskostnad	0	-2 431 251	-2 431 251	
Leiestedskostnad	0	0	0	
Driftskostnader	-62 209 724	-81 576 147	-19 366 423	
Internhusleie	-25 917 417	-23 949 514	1 967 903	
Insentivmidler EU	0	0	0	
Egenfinansiering BOA fra RD	-20 676 466	-25 015 517	-4 339 051	
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	330 071	330 071	
Egenfinansiering BOA	-20 676 466	-24 685 447	-4 008 981	
Avslutning EVU i Mac.	-3 485 000	-5 520 704	-2 035 704	
Egenfinansiering EVU	0	-72 458	-72 458	
Sum kostnader	-433 292 518	-445 647 710	-12 355 192	
Resultat	-12 354 917	162 010	12 516 927	
Utgående balanse			45 483 411	

Samlet effekt av BOA og EVU-føringer på ramme:

Alle k-steder (inkl. Skolelab) - BOA	Årsbudsjett	Regnskap	Avvik
Overføring fra BOA	86 455 557	110 670 902	24 215 345
Egenfinansiering BOA fra RD	-20 676 466	-25 015 517	-4 339 051
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	330 071	330 071
Samlet effekt av BOA på instituttets ramme	65 779 091	85 985 456	20 206 365

Alle k-steder (inkl. Skolelab) - EVU	Årsbudsjett	Regnskap	Avvik
Overføring fra EVU	10 498 080	9 804 888	-693 192
Avslutning EVU i Mac.	-3 485 000	-5 520 704	-2 035 704
Egenfinansiering EVU	0	-72 458	-72 458
Samlet effekt av EVU på instituttets ramme	7 013 080	4 211 726	-2 801 354

3. Langtidsbudsjett

Instituttene ved SU leverte langtidsbudsjett (LTB) for 2022-2025 (runde 3) den 1. februar. Også langtidsbudsjettet ble levert via BEVISST. I tillegg leverte vi et skriftlig notat der vi gjorde rede for forutsetninger og usikkerhet som ligger i årene 2023-25, og de tre største risikoene i langtidsbudsjettet. Vi beskriver aktuelle forutsetninger og usikkerhet nedenfor, og risikoene er gjengitt i dette saksnotatet i pkt. 3.3.

Forutsetninger

Det er fra 2022 lagt inn realbudsjettering av sentrene. Dette gjør at bevilgningen reduseres med ca. 1 million kroner i løpet av langtidsperioden.

I langtidsperioden ligger som forutsetning at antall studenter og kandidatproduksjon holder seg stabilt og at vi ikke får store endringer i bevilgningsinntektene.

Langtidsbudsjettet baserer seg på de samme kjørereglene som ligger til grunn for årsbudsjettet 2022. Inntektssiden er budsjettert optimistisk (bl.a. er BOA-aktiviteten økt årlig med 2 mill. i perioden 2023-2026), mens kostnadssiden er budsjettert nøkternt (kun sikre kostnader og investeringer er inkludert). En del kostnadsposter som naturlig burde øke i takt med økende fastlønnkostnader er kun justert minimalt (eksempler er drift og reise).

Instituttet bygger opp avsetningene i nesten hele langtidsperioden, med en årlig avsetningstilvekst som ligger mellom 1 og 3 millioner. Dette er et bevisst valg og et direkte resultat av tilnærmingen beskrevet i forrige avsnitt. Etter flere år med økonomistyring rettet mot nedbygging av avsetninger, bytter instituttet nå strategi og styrer mot å minimere sjanser for positivt avvik som kan resultere i inntrekk av midler (særlig i lys av det nye taket for budsjettavvik som er satt til 2 % av bevilgning). Dette er også i tråd med hva dekanen har forespeilet for hele SU-fakultetet. Dette gir oss et usikkerhetsmoment ved et mulig skifte av

strategi fra NTNU sentralt midt i budsjettåret (noe som har skjedd tidligere), men det vil det ikke være mulig å ta stilling til på dette tidspunktet.

Usikkerhet

Som følge av at finansieringen av det femte studieåret i grunnskolelærerutdanningen ble satt ut fra kandidatmåltall, reduserte NTNU opptaket til grunnskolelærerutdanningene i 2021. Lavere opptak blir også videreført i 2022. Også PPU-utdanningen har hatt synkende opptak de siste årene. I årene framover vil lavere studentopptak føre til lavere studiepoengproduksjon og etter hvert lavere kandidatproduksjon, som vil medføre en reduksjon i ILUs bevilgning. Per i dag har vi ikke oversikt over hvilke konkrete konsekvenser opptakstallene vil ha i langtidsbudsjettet.

Fra 2022 overtar ILU hele yrkesfaglærerutdanningen (YFL). I løpet av de neste tre årene vil dermed også hele finansieringen av YFL flyttes til ILU. Dette er det så langt ikke tatt høyde for i langtidsbudsjettet.

ILUs høye andel av BOA-EVU og annen EVU innebærer at økonomien er utsatt for politikk- endringer innen etter- og videreutdanning av lærere og skoleledere. Med ny regjering er det fremdeles stor usikkerhet knyttet til hvilke prioriteringer som vil gjelde i neste fireårsperiode, og vi har så langt heller ikke kunnet ta hensyn til endringer som nylig er varslet, i runde tre av LTB for 2022–2025. Denne usikkerheten vil kunne reduseres i løpet av høsten 2022, når regjeringen lyser ut nye videreutdanninger for lærere og skoleledere. Usikkerheten knyttet til BOA-virksomheten er likevel vedvarende gjennom hele langtidsperioden.

3.1. Langtidsbudsjett for ILU, ordinær virksomhet

ILU	2020 R	2021 R	B 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
IB	37 447	36 634	36 958	50 173	53 466	57 597	59 351	66 160	70 645	74 102	76 727	77 293
Inntekt	406 779	403 833	406 125	409 555	408 775	408 330	415 075	412 785	411 728	411 496	410 079	408 503
Bevilgning	270 419	299 295	310 270	312 550	309 770	307 325	312 070	309 780	308 723	308 491	307 074	305 498
Overføring fra BOA	66 205	85 032	78 794	80 794	82 794	84 794	86 794	86 794	86 794	86 794	86 794	86 794
Overføring fra EVU	10 471	9 805	10 151	10 151	10 151	10 151	10 151	10 151	10 151	10 151	10 151	10 151
Andre inntekter	7 681	6 890	6 910	6 060	6 060	6 060	6 060	6 060	6 060	6 060	6 060	6 060
Kostnad	400 289	400 286	392 910	406 262	404 644	406 575	408 266	408 300	408 271	408 871	409 513	409 559
Investering	- 1 370	- 2 473	- 2 100	- 1 800	- 1 000	- 600	- 800	- 1 000	- 700	- 900	- 1 200	- 900
Lønn	- 255 337	- 270 540	- 287 891	- 300 486	- 298 352	- 299 863	- 301 030	- 300 227	- 300 227	- 300 227	- 300 227	- 300 227
Drift	- 51 034	- 74 324	- 53 309	- 54 073	- 55 094	- 55 615	- 55 637	- 55 659	- 55 681	- 55 703	- 55 726	- 55 749
Internhusleie	- 23 151	- 23 950	- 26 578	- 26 870	- 27 165	- 27 464	- 27 766	- 28 381	- 28 630	- 29 008	- 29 327	- 29 650
Egenfinansiering BOA	- 21 746	- 22 414	- 18 494	- 18 494	- 18 494	- 18 494	- 18 494	- 18 494	- 18 494	- 18 494	- 18 494	- 18 494
Egenfinansiering EVU	- 2 952	- 5 593	- 4 539	- 4 539	- 4 539	- 4 539	- 4 539	- 4 539	- 4 539	- 4 539	- 4 539	- 4 539
Resultat a	- 814	1 728	13 214	3 293	4 131	1 754	6 809	4 485	3 457	2 624	566	- 1 056
UB	36 634	36 958	50 173	53 466	57 597	59 351	66 160	70 645	74 102	76 727	77 293	76 236

3.2. Langtidsbudsjett for de nasjonale sentrene

Matematikkssenter	2020 R	2021 R	B 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
IB	7 341	5 712	4 010	5 260	3 810	2 486	1 503	751	91	1 003	1 995	3 068
Inntekt	27 188	27 872	27 390	26 098	25 928	25 838	25 738	25 648	25 578	25 498	25 418	25 338
Bevilgning	9 567	9 567	9 180	9 020	8 850	8 760	8 660	8 570	8 500	8 420	8 340	8 260
Overføring fra BOA	10 397	12 707	14 510	14 510	14 510	14 510	14 510	14 510	14 510	14 510	14 510	14 510
Overføring fra EVU	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre inntekter	2 136	1 598	3 700	2 568	2 568	2 568	2 568	2 568	2 568	2 568	2 568	2 568
Kostnad	28 788	28 874	26 140	27 548	27 251	26 820	26 490	26 490	26 490	26 490	26 490	26 490
Investering	- 281	- 282	- 280	- 211	- 211	- 211	- 211	- 211	- 211	- 211	- 211	- 211
Lønn	- 20 573	- 19 012	- 20 515	- 22 142	- 21 845	- 21 414	- 21 083	- 21 083	- 21 083	- 21 083	- 21 083	- 21 083
Drift	- 2 457	- 5 829	- 4 835	- 4 686	- 4 686	- 4 686	- 4 686	- 4 686	- 4 686	- 4 686	- 4 686	- 4 686
Internhusleie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egenfinansiering BOA	- 419	- 451	- 510	- 510	- 510	- 510	- 510	- 510	- 510	- 510	- 510	- 510
Egenfinansiering EVU	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultat a	- 1 629	- 1 702	1 250	- 1 451	- 1 324	- 983	- 752	- 842	- 912	- 992	- 1 072	- 1 152
UB	5 712	4 010	5 260	3 810	2 486	1 503	751	91	1 003	1 995	3 068	4 220

Skrivesenter	2020 R	2021 R	B 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
IB	4 500	5 410	4 778	3 215	1 808	1 510	1 006	569	61	497	1 265	1 952
Inntekt	18 480	18 480	20 850	20 760	20 630	20 570	20 490	20 420	20 370	20 306	20 240	20 190
Bevilgning	7 213	7 213	6 830	6 710	6 580	6 520	6 440	6 370	6 320	6 256	6 190	6 140
Overføring fra BOA	10 587	12 932	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000
Overføring fra EVU	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Andre inntekter	360	2	20	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Kostnad	18 480	18 480	22 412	22 187	20 928	21 074	20 928	20 928	20 928	21 074	20 928	20 928
Investering	- 149	- 531	- 150	- 154	- 154	- 300	- 154	- 154	- 154	- 300	- 154	- 154
Lønn	- 13 684	- 17 006	- 19 010	- 18 913	- 17 674	- 17 674	- 17 674	- 17 674	- 17 674	- 17 674	- 17 674	- 17 674
Drift	- 1 083	- 1 423	- 1 752	- 1 600	- 1 600	- 1 600	- 1 600	- 1 600	- 1 600	- 1 600	- 1 600	- 1 600
Internhusleie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egenfinansiering BOA	- 2 333	- 1 820	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500
Egenfinansiering EVU	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultat a	910	- 633	- 1 562	- 1 407	- 298	- 504	- 438	- 508	- 558	- 768	- 688	- 738
UB	5 410	4 778	3 215	1 808	1 510	1 006	569	61	497	1 265	1 952	2 690

3.3. Risiko

I langtidsperioden har vi vurdert de tre største risikoene for ILU samlet slik

1. Utvikling i studenttall og finansiering av grunnskolelærerutdanningen

Det er usikkerhet rundt hvordan svak finansiering av femteåret i MGLU vil slå ut over tid⁶. Vi har tatt ned opptaket på grunnskolelærerutdanningene som følge av underfinansieringen. Skal dette være en varig nedbygging, eller vil vi ilar langtidsperioden få styrket finansiering av GLU slik at vi har grunnlag for å revurdere nedjusteringa som ble gjort for GLU?

- Reduksjon i opptaksramma for MGLU fra 2021 gir oss lavere finansiering på sikt, fordi studiepoeng- og kandidatproduksjonen går ned. Vi har signalisert at vi kan ta flere studenter, men da må vi ha finansiering.
- MGLU som utgjør over halvparten av all utdanningsaktivitet ved instituttet, ser ut til å ha funnet en form som fungerer, men de to studieløpene er sammensatte og

⁶ Finansieringen ble først kjent i forslag til statsbudsjett 2021, i oktober 2020

komplekse og studiemodellene innebærer en rekke kompromisser. Vi er sårbare for indre og ytre press og den framtidige ressurs situasjonen er usikker. I instituttets samla risikovurdering inngår at svak finansiering av de store MGLU-programmene gjør at instituttet kan komme i en situasjon der vi må gjøre tilpasninger også i *andre* studieprogrammer, for å få økonomien og ressursene til å henge sammen.

- c. I Hurdalsplattformen varsles at studentpraksis i MGLU skal økes i femteåret. Vi vet ikke hva det innebærer eller hvordan det blir finansiert.

2. Bidrags- og oppdragsaktivitet

BOA har vært underbudsjettet tidligere år og utfordringen fremover er å finne riktig nivå på BOA slik at den samla budsjetteringen for ILU treffer bedre.

- a. ILU har et betydelig omfang av BOA-EVU og EVU. Vi er avhengige av å ha kontinuerlig tilgang til fagadministrativ støtte slik at disse aktivitetene er godt forankret i NTNU-systemet for eksternfinansiert aktivitet og følges opp jevnlig. Det er avgjørende for stadig prosjekt- og virksomhetsstyring gjennom hele prosjektenes levetid. Store etterslep og flere tidligere perioder uten prosjektøkonom har gjort at prosjektporteføljen har hopet seg opp. Dette har forårsaket store svingninger i regnskapet, noe som vanskeliggjør budsjetteringen i langtidsperioden. Vi har erfart at vi er sårbare her. Glipper dette kan vi igjen oppleve å mangle oversikt og at inntekts- og kostnadsbildet ved instituttet ikke stemmer med virkeligheten.
- b. Hurdalsplattformen har varslet at det kommer endringer i nasjonale strategier for etter- og videreutdanning av lærere. Vi vet ikke hva dette vil være, men endringer vil ha konsekvenser for ILU.

3. Avsetninger ved de nasjonale sentrene

De to nasjonale sentrene ved ILU har høye avsetningsnivåer. For sentrene er det nødvendig å ha et visst avsetningsnivå fordi den faste bevilgningen er liten og virksomheten er markedsutsatt. I lys av de nye bestemmelsene om avsetningstak er det et uttalt behov for videre dialog mellom Økonomiavdelingen på NTNU, SU, ILU og sentrene om hvordan økonomistyringen ved sentrene bør være fremover.

4. Endelig budsjett for 2022

Instituttene ved SU leverte endelig årsbudsjett for 2022 den 1. februar. Budsjettet ble levert via BEVISST. I tillegg leverte vi et skriftlig notat der vi gjorde rede for forutsetninger og usikkerhet, og de tre største risikoene i budsjettet. Vi beskriver aktuelle forutsetninger og usikkerhet nedenfor, og risikoene er gjengitt i dette saksnotatet i pkt. 4.3.

Forutsetninger

Årsbudsjettet er lagt med en forutsetning om at samfunnet innen kort tid er forbi de mest krevende smittetoppene forårsaket av koronapandemien. Vi forutsetter at pandemien ikke får konsekvenser for eksamensgjennomføringen og kandidatproduksjonen som vil påvirke årsregnskapet i vesentlig grad.

Usikkerhet

I arbeidet med budsjetteringen er det tatt noen grep for å minimalisere usikkerhet knyttet til inntektsøkning/underforbruk. Det vil likevel være reelle usikkerheter. Først og fremst gjelder dette mulig mindreinntekt for bidrags- og oppdragsaktiviteten, og mulige merkostnader fortrinnsvis i tilknytning til drift.

4.1. Budsjett for 2022 for ILU, ordinær virksomhet

Inngående balanse	36 633 714	36 633 714	36 958 182
ILU	Budsjett 2021	Regnskap 2021	Budsjett 2022
Bevilgning	296 690 839	299 295 389	310 269 710
Overføring fra BOA	63 155 557	85 031 974	78 793 701
Overføring fra EVU	10 498 080	9 804 888	10 151 444
Andre eksterne og interne inntekter	7 702 500	6 889 816	6 910 000
Sum inntekter	378 046 976	401 022 068	406 124 855
Investeringer	-2 934 375	-2 472 850	-2 100 000
Lønn faste ansatte	-258 023 072	-244 175 185	-265 566 501
Lønn midlertidige ansatte, vikarer	-17 173 732	-20 222 541	-15 291 780
Lønn timelønn, studentass., eksamensvakter	-697 359	-1 450 617	-1 180 000
Lønn gjesteforelesere, praksisveiledere, sensur etc.	-13 926 859	-16 223 419	-17 740 573
Lønn refusjoner	8 200 000	7 838 110	8 400 000
Lønn omposteringer	3 326 125	5 046 430	5 500 000
Lønn overtid, faste ansatte	-512 500	-1 001 080	-500 000
Lønn overtid, midlertidige ansatte	0	-10 558	0
Lønn andre personalkostnader	-1 866 883	-341 210	-1 511 788
Sum lønnskostnader	-280 674 279	-270 540 070	-287 890 642
Driftskostnader	-8 729 095	-32 978 115	-10 775 000
Kjøp av tjenester (praksislærere)	-39 508 690	-31 303 162	-31 100 000
Reisekostnader	-8 387 998	-8 017 230	-9 647 300
Intern driftskostnad (inkl. ekst. husleie)	0	-2 025 426	-1 787 175
Leiestedskostnad	0	0	0
Driftskostnader	-56 625 783	-74 323 933	-53 309 475
Internhusleie	-25 917 417	-23 949 514	-26 577 523
Insentivmidler EU	0	0	0
Egenfinansiering BOA fra RD	-18 514 466	-22 414 070	-18 493 700
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	-320 518	-300 000
Egenfinansiering BOA	-18 514 466	-22 734 588	-18 793 700
Avslutning EVU i Mac.	-3 485 000	-5 200 186	-2 239 081
Egenfinansiering EVU	0	-72 458	-2 000 000
Sum kostnader	-388 151 320	-399 293 599	-392 910 421
Resultat	-10 104 344	1 728 468	13 214 434
Utgående balanse	26 529 370	38 362 182	50 172 616

ILU - BOA	Budsjett 2021	Regnskap 2021	Budsjett 2022
Overføring fra BOA	63 155 557	85 031 974	78 793 701
Egenfinansiering BOA fra RD	-18 514 466	-22 414 070	-18 493 700
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	-320 518	-300 000
Samlet effekt av BOA på instituttets ramme	44 641 091	62 297 386	60 000 001

ILU - EVU	Budsjett 2021	Regnskap 2021	Budsjett 2022
Overføring fra EVU	10 498 080	9 804 888	10 151 444
Avslutning EVU i Mac.	-3 485 000	-5 200 186	-2 239 081
Egenfinansiering EVU	0	-72 458	-2 000 000
Samlet effekt av EVU på instituttets ramme	7 013 080	4 532 245	5 912 363

4.2. Budsjett for 2022 for de nasjonale sentrene

Nasjonalt senter for matematikk i opplæringen - Matematikksenteret

Inngående balanse	5 712 205	5 712 205	4 010 043
Matematikksenter	Budsjett 2021	Regnskap 2021	Budsjett 2022
Bevilgning	9 567 000	9 567 000	9 180 000
Overføring fra BOA	12 500 000	12 706 866	14 510 000
Overføring fra EVU	0	0	0
Andre eksterne og interne inntekter	2 511 250	1 597 997	3 700 000
Sum inntekter	24 578 250	23 871 863	27 390 000
Investeringer	-210 125	-281 515	-280 000
Lønn faste ansatte	-18 237 834	-18 337 869	-19 875 000
Lønn midlertidige ansatte, vikarer	-2 069 712	-915 681	-1 094 000
Lønn timelønn, studentass., eksamensvakter	0	0	0
Lønn gjesteforelesere, praksisveiledere, sensur etc.	-370 825	-90 582	-106 000
Lønn refusjoner	0	517 670	600 000
Lønn omposteringer	0	-112 596	0
Lønn overtid, faste ansatte	0	-17 951	-40 000
Lønn overtid, midlertidige ansatte	0	0	0
Lønn andre personalkostnader	-5 649	-54 875	0
Sum lønnskostnader	-20 684 020	-19 011 883	-20 515 000
Driftskostnader	-2 421 691	-3 854 814	-3 260 000
Kjøp av tjenester (praksislærere)	0	-1 207 263	-675 000
Reisekostnader	-1 845 000	-396 677	-650 000
Intern driftskostnad (inkl. ekst. husleie)	0	-370 659	-250 000
Leiestedskostnad	0	0	0
Driftskostnader	-4 266 691	-5 829 412	-4 835 000
Internhusleie	0	0	0
Insentivmidler EU	0	0	0
Egenfinansiering BOA fra RD	-462 000	-447 373	-210 000
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	-3 843	-300 000
Egenfinansiering BOA	-462 000	-451 216	-510 000
Avslutning EVU i Mac.	0	0	0
Egenfinansiering EVU	0	0	0
Sum kostnader	-25 622 836	-25 574 026	-26 140 000
Resultat	-1 044 586	-1 702 162	1 250 000
Utgående balanse	4 667 619	4 010 043	5 260 043

Matematikkssenter - BOA	Budsjett 2021	Regnskap 2021	Budsjett 2022
Overføring fra BOA	12 500 000	12 706 866	14 510 000
Egenfinansiering BOA fra RD	-462 000	-447 373	-210 000
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	-3 843	-300 000
Samlet effekt av BOA på instituttets ramme	12 038 000	12 255 650	14 000 000

Nasjonalt senter for skriveforskning og skriveopplæring – Skrivesenteret

Inngående balanse	5 410 390	5 410 390	4 777 626
Skrivesenter	Budsjett 2021	Regnskap 2021	Budsjett 2022
Bevilgning	7 213 000	7 213 000	6 830 000
Overføring fra BOA	10 800 000	12 932 062	14 000 000
Overføring fra EVU	0	0	0
Andre eksterne og interne inntekter	299 375	2 259	20 000
Sum inntekter	18 312 375	20 147 321	20 850 000
Investeringer	-133 250	-531 484	-150 000
Lønn faste ansatte	-14 267 299	-13 536 402	-14 405 000
Lønn midlertidige ansatte, vikarer	-1 830 365	-3 159 213	-4 675 000
Lønn timelønn, studentass., eksamensvakter	0	-7 540	-10 000
Lønn gjesteforelesere, praksisveiledere, sensur etc.	-133 498	-25 319	-40 000
Lønn refusjoner	0	211 586	150 000
Lønn omposteringer	0	-290 339	0
Lønn overtid, faste ansatte	0	-187 361	-30 000
Lønn overtid, midlertidige ansatte	0	0	0
Lønn andre personalkostnader	-136 700	-11 049	0
Sum lønnskostnader	-16 367 862	-17 005 638	-19 010 000
Driftskostnader	-712 500	-907 365	-1 102 000
Kjøp av tjenester (praksislærere)	-184 500	-295 171	-300 000
Reisekostnader	-420 250	-185 099	-350 000
Intern driftskostnad (inkl. ekst. husleie)	0	-35 166	0
Leiestedskostnad	0	0	0
Driftskostnader	-1 317 250	-1 422 802	-1 752 000
Internhusleie	0	0	0
Insentivmidler EU	0	0	0
Egenfinansiering BOA fra RD	-1 700 000	-1 833 557	-1 200 000
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	13 396	-300 000
Egenfinansiering BOA	-1 700 000	-1 820 161	-1 500 000
Avslutning EVU i Mac.	0	0	0
Egenfinansiering EVU	0	0	0
Sum kostnader	-19 518 362	-20 780 085	-22 412 000
Resultat	-1 205 987	-632 764	-1 562 000
Utgående balanse	4 204 403	4 777 626	3 215 626

Skrivesenter - BOA	Budsjett 2021	Regnskap 2021	Budsjett 2022
Overføring fra BOA	10 800 000	12 932 062	14 000 000
Egenfinansiering BOA fra RD	-1 700 000	-1 833 557	-1 200 000
Avslutning bidragsprosjekter BOA	0	13 396	-300 000
Samlet effekt av BOA på instituttets ramme	9 100 000	11 111 901	12 500 000

4.3. Risiko

De tre største risikoene i årsbudsjettet for ILU samlet er

1. Bidrags- og oppdragsaktivitet

ILUs bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) har vært underbudsjettet tidligere år. På grunn av til dels mangelfull regnskapsføring og periodevis opprydding i BOA-prosjektene, har vi samtidig et usikkert historisk tallgrunnlag for å legge et treffsikkert budsjett for denne delen av virksomheten. I årsbudsjettet er det tatt høyde for en økning i BOA sammenlignet med 2020, men ikke like høyt nivå som i 2021, ettersom regnskapet i 2021 også inneholdt etterslep fra tidligere år.

ILU har et betydelig omfang av BOA-EVU og EVU. For instituttet samlet dvs. inkludert de nasjonale sentrene, utgjør BOA- og EVU-aktiviteter 20 prosent av de totale inntektene ved våre 3 kostnadssteder. Vi er avhengige av å ha kontinuerlig tilgang til fagadministrativ støtte slik at disse aktivitetene er godt forankret i NTNU-systemet for eksternfinansiert aktivitet og følges opp jevnlig. Det er avgjørende for stødig prosjekt- og virksomhetsstyring gjennom hele prosjektenes levetid. Store etterslep og flere tidligere perioder uten prosjektøkonom har gjort at prosjektporteføljen har hopet seg opp. Dette har forårsaket store svingninger i regnskapet, noe som vanskeliggjør prognosearbeidet underveis i budsjettåret. Vi har erfart at vi er sårbare her. Glipper dette kan vi igjen oppleve å mangle oversikt og at inntekts- og kostnadsbildet ved instituttet ikke stemmer med virkeligheten.

Regjeringen har varslet endringer i de nasjonale strategiene for etter- og videreutdanning av lærere. Ved årsskiftet fikk NTNU varsel om at finansieringen av lærerspesialistordningen stoppes i 2022, og i starten av februar publiserte regjeringen en nyhetsmelding om at de øker finansieringen til videreutdanning innen praktiske og estetiske fag i 2022. Denne dreiningen i regjeringens politikk har på kort sikt betydning for ILUs andel av bevilgningen til videreutdanning for lærere, ettersom vi har hatt en bred portefølje innen lærerspesialistordningen, mens vi per i dag har ett tilbud innen praktiske og estetiske fag.

2. Finansiering av de nasjonale sentrene

De to nasjonale sentrene ved ILU har høye avsetningsnivåer. For sentrene er det nødvendig å ha et visst avsetningsnivå fordi den faste bevilgningen er liten og virksomheten er markedsutsatt. I lys av de nye bestemmelsene om avsetningstak er det et uttalt behov for videre dialog mellom Økonomiavdelingen på NTNU, SU, ILU og sentrene om hvordan økonomistyringen ved sentrene bør være fremover.

3. Husleie for E.C. Dahls gate 10

Størrelsen på internhusleie for ILUs lokaler i E.C.Dahls gate 10 er så langt ikke avklart. I 2021 godtok ILU å betale markedspris i påvente av en endelig avklaring, men dette er ikke en løsning vi vil godta framover. At ILUs arealbehov ville øke i 2021 har vært kjent helt siden grunnskolelærerutdanningene ble gjort om til femårige integrerte masterutdanninger i 2017 – endringen har gitt ILU om lag 300 flere studenter og betydelig økning i antall ansatte på grunn av økte kompetansekrav i henhold til studiekvalitetsforskriften. Aktivitetsøkningen er altså pålagt fra regjeringshold, og ikke noe ILU har hatt mulighet til å regulere selv. Markedsprisen for lokalene i E.C. Dahls gate 10 er omtrent det dobbelte av NTNUs internhusleie. I årsbudsjettet har vi lagt inn husleiekostnader for disse arealene på linje med kvadratmeterpris, ettersom vi ikke ser noen grunn til at denne belastningen skal legges på ILU alene.

Instituttstyret ILU

Sak ILU 4/22 Studiekvalitet og porteføljeutvikling

Føremål: Styret får innsikt i og kan gi tilbakemelding på arbeidet med utdanningskvalitet og studieporteføljeutvikling ved instituttet.

Instituttleiar tar innspela frå styret med i det vidare arbeidet.

1. Innleiing

Studiekvalitetsarbeidet og utviklinga i studieporteføljen er ein heilt sentral del av det strategiske utviklingsarbeidet ved ILU og har stor merksemd ved instituttet. Temaa studiekvalitet og studieportefølje er ein årleg diskusjonssak i starten av året¹.

Føremålet med å drøfte studiekvalitetsarbeid og studieporteføljeutvikling er å gje styret eit innblikk i arbeidsmåtene og utviklinga ved ILU når det gjeld studiekvalitetsarbeid og studieporteføljeutvikling og høve til å gi innspel i det vidare strategiske utviklingsarbeidet for studieområdet.

2. Gjeldande studieportefølje

For studieåret 2022/2023 har vi planlagt nokre endringar i studieporteføljen. Alle endringane er i samsvar med det som vart lagt fram for styret i sak 2/21 og 8/21.

Som følgje av den usikre økonomiske situasjonen ILU sto i hausten 2020, vart det fatta vedtak om å ikkje ta opp studentar til fleksibel PPU for allmennfag (FPPU-A) i 2021/2022. Den økonomiske situasjonen er no meir avklart, og vi startar opp igjen med FPPU-A hausten 2022.

Master i pedagogikk for lærarar er eit nytt studieprogram som startar hausten 2022. Utdanninga er ei erfaringsbasert vidareutdanning på 90 studiepoeng som rettar seg mot lærarar i skulen, med retningane spesialpedagogikk og sosialpedagogikk. Programmet er delvis finansiert med studieavgift.

ILU har også formelt oppretta teiknspråk som ei mogleg masterspesialisering i Grunnskulelærerutdanning 5.–10. trinn. Dette tilbudet gir vi i samarbeid med Institutt for språk og litteratur ved Det humanistiske fakultet og Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studiar ved Oslomet.

¹ Sjå sak 3/18, 4/19, 3/20, 2/21

Postadresse

7491 Trondheim
Norway

Org.nr. 974 767 880

postmottak@su.ntnu.no
www.ntnu.no/ilu

Besøksadresse

Sverres gate 12

Telefon**Saksbehandler**

Charlotte Gaertner

Frå hausten 2022 overtar ILU heile ansvaret for den treårige yrkesfaglærarutdanninga. Utdanninga har sidan fusjonen med Høgskulen i Sør-Trøndelag i 2016 vore gitt i samarbeid mellom fem fakultet ved NTNU. I 2021 gjennomførte fagmiljøet ein større revisjon av studieplanen, der dei mellom anna har gjort om på innhaldet i og organiseringa av emna som inngår i utdanninga. Dei overordna prinsippa i endringane har vore å redusere emnetalet og gi emne som blir undervist på tvers av dei fem studieretningane som inngår i utdanninga. Med den nye emnestrukturen startar også opp igjen tilbodet i restaurant- og matfag i 2022. Studentane som startar studiet i 2022 startar i den nye studieplanen ved ILU, medan dei tidlegare kulla skal fullføre studiet med gamal plan. Samarbeidet med dei andre fakulteta held difor fram ut studieåret 2023/2024.

Regjeringa har varsla om at dei avviklar lærarspesialistutdanningane i 2022². Med det forsvinn både lærarspesialistordninga i skulen og finansieringa av utdanninga, og ILU legg ned lærarspesialistutdanninga i 2022. Med det går det samla omfanget av vidareutdanning litt ned dette året. Tilbodet om opptak til masterutdanninga på grunnlag av vidareutdanninga på 60 studiepoeng held fram så lenge vi har studentar som ønsker å skrive masteroppgåva.

² Informasjon frå Utdanningsdirektoratet om saka: <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/etter-og-videreutdanning/larerspesialistordningen-avvikles-gradvis/>

Studieåret 2022/2023 tilbyr ILU desse studieprogramma:

Studieprogram	Omfang	Studieprogramleiar
Praktisk-pedagogisk utdanning, heiltid	60 sp	Kristin Eide
Praktisk-pedagogisk utdanning, deltid – allmenne fag og yrkesfag	60 sp	Kristin Eide
Yrkesfaglærerutdanning, bachelor, 5 studieretningar	180 sp	Lene Hylander
Bachelor i arkiv og samlingsforvaltning	180 sp, 150 av dei ved ILU	Guro Jørgensen
Grunnskulelærerutdanning 1.–7. trinn, med 12 masterstudieretningar	300 sp	Jan Frode Haugseth
Grunnskulelærerutdanning 5.–10. trinn, med 12 masterstudieretningar	300 sp	Tove Grete Lie
Lektorutdanning 8–13, 6 studieprogram³	300 sp, 60 av dei ved ILU	Anita Normann
Master i fagdidaktikk, sju studieretningar	120 sp	Tone Pernille Østern
Master i arkiv og dokumentasjonsforvaltning	120 sp, 90 av dei ved ILU	Lars Christian Jenssen
Master i skuleutvikling og utdanningsleiing, erfaringsbasert	90 sp	Mari-Ana Jones
Master i pedagogikk for lærarar, erfaringsbasert, to studieretningar	90 sp	Stine Bang Svendsen
Vidareutdanning, 19 ulike tilbod	30–60 sp (deltid)	Elin Bø Morud

Tabell 1 Studietilbod 2022/2023

3. Studiekvalitetsarbeidet ved ILU

3.1 Nøkkeltal om studia

Datakjeldene i avsnitt 3.1 er henta frå NTNU sitt system for verksemdstyring Bevisst og datauttrekk frå Felles studentsystem gjennom portalen Star tableau. Vi tek atterhald om at tala kan avvike noko frå dei offisielle tala i Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

³ Studieprogramma ligg ved andre einingar ved SU-, HF- og IE-fakulteta. ILU leverer 60 studiepoeng og praksisstudia, som utgjer profesjonsfaget i kvar av dei seks studieprogramma.

3.1.1 Kandidatproduksjon og gjennomstrøyming

Oversikta i tabell 2 viser den totale kandidatproduksjonen per studieprogram i perioden 2018–2021, jamført med kandidatmåltala i statsbudsjettet for 2021. Fram til 2019 har talet på uteksaminerte kandidatar vore aukande som følgje av gode opptak i PPU-utdanningane og av vi tok opp eit særleg stort kull i grunnskulelærerutdanningane i 2015. Etter toppåret 2019 gjekk kandidatproduksjonen ned i 2020, etter lågare opptak på dei store lærerutdanningane. Kandidatproduksjonen i 2021 markerer tydeleg overgangen frå fireårig til femårig grunnskulelærerutdanninga, då det ikkje var noko kull frå denne utdanninga som avslutta studiet dette året. Samstundes er det ein ytterlegare nedgang i PPU-kulla dette året.

Opptaket til den femårige grunnskulelærerutdanninga har vore stabilt høgt og fråfallet frå desse programma ser ut til å halde seg på eit lågt nivå (< 20 %). Det gir grunn til å forvente at kandidatproduksjonen i grunnskulelærerutdanningane kjem til å ta seg kraftig opp igjen i 2022. Frå 2021 er opptaket til grunnskulelærerutdanninga redusert, og vi ventar derfor at kandidatproduksjonen vil gå ned igjen frå 2026, når dette kullet avsluttar utdanninga si.

Studieprogram	Kandidatar 2017	Kandidatar 2018	Kandidatar 2019	Kandidatar 2020	Kandidatar 2021 ⁴	Måltal 2021
Grunnskulelærerutdanning 1–7	116	113	152	121	6	149
Grunnskulelærerutdanning 5–10	151	179	172	158	7	94
Yrkesfaglærerutdanning – bachelor	48	40	47	51	40	69
Praktisk-pedagogiske utdanningar	210	232	217	185	162	222
Arkiv- og samlingsforv. – bachelor	–	–	19	19	28	–
Toårige masterutdanningar	94	68	73	106	96	–
Masterutdanning – erfaringsbasert	15	17	12	33	55	–
Sum uteksaminerte kandidatar	634	649	692	673	394	–

Tabell 2 Kandidatproduksjon ved ILU

⁴ Tall for 2021 er foreløpige. Endelige tall foreligger etter 15. februar.

Tabell 3 under syner til kva tid *i gjennomsnitt* studentane fullfører studia sine. I tabellen har vi tatt med tal for lektorutdanning 8–13 for å samanlikne tala for alle lærarutdanningane ved NTNU. Tala viser gjennomsnittet for dei fire siste kulla som etter normert tid har fullført utdanninga.

Gjennomføringsgraden ved i lærarutdanningane ved ILU er gjennomgåande god, og fråfallet er lågt når ein samanliknar med lektorutdanningane for trinn 8–13. Den fireårige grunnskulelærarutdanninga har lågare gjennomføring og noko høgare fråfall enn både yrkesfaglærarutdanninga og praktisk-pedagogisk utdanning. Noko av forklaringa kan ligge i kva for studentar som søker seg til studia – grunnskulelærarutdanninga rekrutterer i stor grad unge studentar, medan dei andre lærarutdanningane gjerne har erfarne eller vaksne studentar. Vi ser fram til å sjå korleis gjennomføringsgraden i grunnskulelærarutdanninga utviklar seg ved overgangen til den femårige utdanninga, der fråfallet ser ut til å halde seg lågt – i det første kullet ligg fråfallet framleis lågare enn 20 %.

Dei toårige masterutdanningane skil seg ut med låg gjennomføringsgrad etter normert tid, men med god gjennomføring når studentane får fleire semester på seg. I rimeleg forklaring på dette er at ein del av studentane tar masterutdanninga ved sidan av jobb og treng litt meir enn normert tid på å fullføre utdanninga.

Bachelorutdanninga i arkiv- og samlingsforvaltning hadde opptak første gong hausten 2016 og første kull avslutta studiet våren 2019. Dei første kulla i dette studiet har hatt låg gjennomføringsgraden, men talet har tatt seg opp med kullet som fullførte studiet i 2021.

Studieprogram	Normert tid	Pluss 1 sem.	Pluss 2 sem.	Pluss 3 eller fleir
Yrkesfaglærarutdanning	65,3 %	66,5 %	67,7 %	70,9 %
Grunnskulelærarutdanning ⁵	57,2 %	59,4 %	63,3 %	65,1 %
Lektorutdanning 8–13	41,9 %	48,5 %	54,1 %	55,8 %
Praktisk-pedagogisk utd.	67,1 %	69,9 %	72,4 %	73,6 %
Toårig master	58,7 %	62,8 %	69,3 %	73,9 %
Arkiv- og samlingsforvalt.	43,0 %	43,8 %	49,6 %	51,2 %

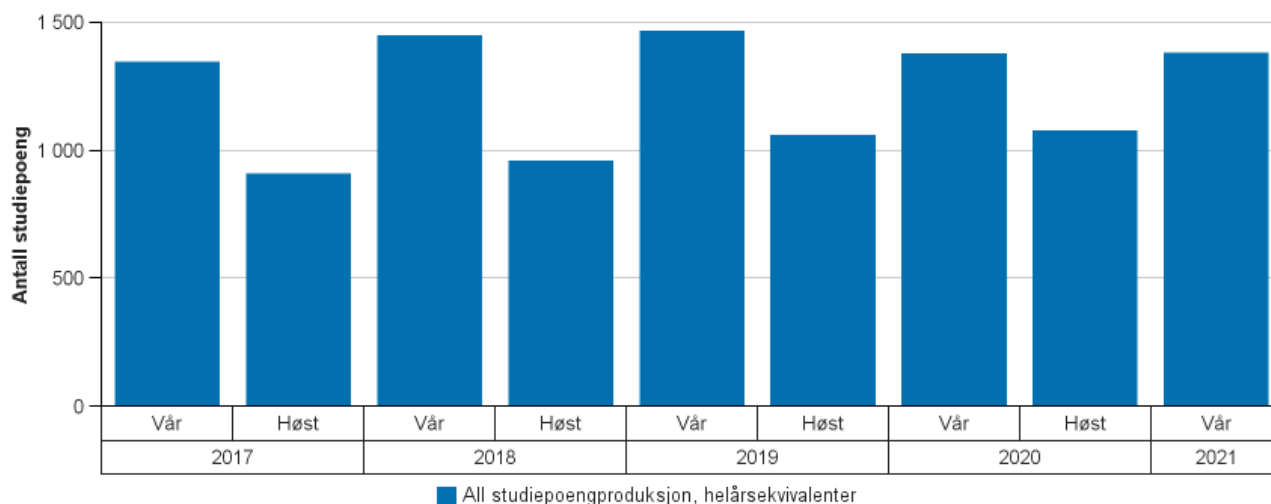
Tabell 3 Gjennomføringsgrad i studia

3.1.2 Studiepoengproduksjon

Studiepoengproduksjonen i løpet av eit år fordelar seg ulikt på haustsemesteret og vårsemesteret. Årsaka til det er at ILU har mange emne som går over to semester med avsluttande eksamen i vårsemesteret.

⁵ Gjeld fireårige GLU – dei første kandidatane frå den femårige utdanninga fullfører studiet i 2022.

Figur 1 Studiepoengproduksjon totalt for Institutt for lærerutdanning 2017–2021

Studiepoengproduksjonen auka frå 2017, då det vart produsert 2260 heilårsekvivalentar, til 2019, då det vart produsert 2529 heilårsekvivalentar. I 2020 gjekk produksjonen litt ned igjen til 2458 heilårsekvivalentar. Mykje av denne nedgangen er knytt til lågare opptak til dei praktisk-pedagogiske utdanninga. Det har vore ei lita auke i produksjonen igjen dei to siste studieåra. Studiepoengproduksjonen for hausten 2021 er førebels ikkje klar.

3.2 Styrker og utviklingsbehov i studieprogramma

3.2.1 Bachelorutdanningar

I studieåret 2020/2021 har vi gjennomført periodiske evalueringar av bachelorutdanningane yrkesfaglærerutdanning og arkiv- og samlingsforvaltning.

Evalueringa av yrkesfaglærerutdanninga starta våren 2020 etter initiativ frå prorektor. Evalueringa vart gjennomført i form av ei utgreiing om yrkesfaglærerutdanning for framtida på bakgrunn av kjende problem i programmet. Rapporten frå evalueringsutvalet blei levert 2. oktober 2020. Med grunnlag i tilrådingane frå utvalet, vedtok prorektor i juni 2021 å revidere den treårige yrkesfaglærerutdanninga i samsvar med modell 1A i rapporten og å flytte heile ansvaret for utdanninga og emna til Institutt for lærerutdanning. Vedtaket inneber ein omfattande revisjon av utdanninga som er krevjande for heile fagmiljøet, ikkje minst fordi arbeidet ikkje kunne komme i gang før sommaren 2021. Like fullt blei revisjonen ferdig i haustsemesteret 2021, slik at studentane som blir tatt opp til programmet i 2022 kan starte med ny studieplan. I den nye studieplanen vil det vere stor grad av samordning på tvers av studieretningane i programmet, mellom anna med mål om gjere utdanninga mindre sårbar ved lav søking til einssilde retningar. I 2022 planlegg vi opptak til alle studieretningane, også restaurant- og matfag.

Bachelorutdanninga i arkiv- og samlingsforvaltning blei evaluert våren 2021. Arbeidet var leia av Marianne Rostgaard frå Aalborg universitet. Evalueringspanelet gav råd om tiltak for å styrke arbeidslivsrelevansen i utdanninga, mellom anna gjennom å forlengje praksisopphaldet og førebu studentane betre på praksis.

Betre kommunikasjon og samhandling med praksisfeltet vil også gjere utdanninga meir synleg i feltet og på sikt kunne ha positiv innverknad på rekrutteringa til utdanninga. I tillegg tilrår utvalet meir praksisretting i undervisninga, til dømes å øve opp ferdigheiter i å bruke relevante verktoy og å betre samanhengen mellom dei ulike faglege elementa i studiet. Evalueringspanelet trekk også opp rammevilkåra og ressursane utdanninga har, og at endringar for å styrke arbeidslivsrelevansen i utdanninga i stor grad er eit spørsmål om ressursar. På bakgrunn av evaluering har derfor ILU meldt inn behov for å auke finansieringa av utdanninga til kategori E. Vidare følgjer studieprogramleiar opp tilrådingane i utviklinga av programmet gjennom t.d. emnerevideringar og tydelege avtalar med praksisfeltet.

3.2.2 Grunnskulelærarutdanning

Det var litt lågare søking til grunnskulelærarutdanningane i 2021, men det var likevel ei auke i inntakskvaliteten frå året før. ILU tek, som før, eit nasjonalt ansvar for GLU 1–7-utdanninga, der vi tiltrekk oss mange studentar. Fråfallet i utdanningane er framleis lågt – for første kull ca. 16 %, for andre kull ca. 20 %.

Delen mannlege studentar i GLU 5–10 går nedover; frå 40 % i 2017 til 25 % i 2021. I den same perioden har delen menn i GLU 1–7 vore stabilt på 21–22 %. ILU skreiv ein rapport om rekruttering med tilrådingar våren 2021. Instituttet følgjer opp tiltaka som rapporten skisserer i instituttet sitt utdanningsutval. Til dømes skal vi greie ut om eit system for utvida rettleiing for minoritetsspråklege studentar. Tiltaka blir følgde opp i instituttet sin årsplan.

Vi eksaminerer ut dei første kandidatane frå den femårige grunnskulelærarutdanninga våren 2022. Vi har avdekt at studiemodellen fører til nokre utfordringar som gjeld studentar som tek master i sosialpedagogikk og spesialpedagogikk. For å sikre betre studieprogresjon for desse studentane har vi endra emnetilbodet slik at alle metodeemna no ligg i det 5. studieåret. Fagmiljøa gjer ein god jobb for å førebu og gjennomføre masteroppgåvene. Dei utviklar stadig emna på masternivå etter som vi får erfaring med korleis dei verkar. ILU har laga retningslinjer for masteroppgåver felles for MGLU1-7 og MGLU5-10 for å sikre koherens og heilheit på tvers av masterstudieretningane.

Med utgangspunkt i Enge-rapporten (våren 2021) om studentoppfølging og gruppestørrelse jobbar vi kontinuerleg med samheng og progresjon mellom emna i studiet og arbeidsbelastinga for studentane. Å samordne programma er utfordrande fordi dei er så store og komplekse. Framover skal vi utarbeide tydelege mandat for alle koordinatorfunksjonane i programma for å legge betre til rette for dette arbeidet. Til dømes er det mål om at trinnkoordinatorar skal støtte kvalitetsutviklinga i emna gjennom å samordne arbeidet i referansegruppene, koordinere tverrfaglege aktivitetar og arbeide med å ivareta den kontinuerlege skikkavurderinga.

Vi planlegg periodisk evaluering av grunnskulelærarutdanningane i 2022.

3.2.3 Praktisk-pedagogisk utdanning

Vi har utfordringar med rekrutteringa til FPPU-A. I 2021 var det ikkje opptak til FPPU-A på grunn av usikkerheit knytt til finansieringa til instituttet. Studieplanen for FPPU-A er revidert for å gjere programmet mindre sårbar for svak rekruttering til dei einskilde faga.

Vi møter ofte studentar med annan kulturell og språkleg bakgrunn på FPPU. Utdanningsutvalet ved instituttet ønsker å greie ut korleis vi kan sette inn ekstra tiltak i dette programmet.

3.2.4 Masterutdanning

Vi er i gang med å greie ut om og på kva måte vi kan føre vidare Master i fagdidaktikk. Rekrutteringa er låg og fråfallet etter første studieår ligg på om lag 20 %. Det er ulike målgrupper for dei forskjellige studieretningane, og det vil vi ta omsyn til i vurderinga. Søkjartalet og dei som møter opp på studiet er avhengig av fleire faktorar, til dømes om studentane har fått innvilga permisjon frå arbeidsgjevar eller ikkje. Derfor kan det vere naudsynt å sjå på om det ville vere ei løysing med eit deltidstilbod i tillegg eller i staden for eit heiltidsstudium. Korleis tilbodet blir framover vil vi også sjå i samanheng med dei andre mastertilboda retta mot lærarar.

3.2.5 Ph.d.-utdanning

I fagretninga lærarprofesjons- og skuleforskning har vi god oversikt og oppfølging av kandidatane. Instituttet har satt ned en intern evalueringsgruppe som skal evaluere alle emne i fagretninga i 2022, dei faste emne som vi underviser kvart år og den relativt nye ordninga med rullerande emne. Grappa skal evaluere både emne og sjølve rulleringsordninga. Resultatet frå arbeidet vil, saman med endringsforslaga frå den periodiske eksterne evalueringa av heile programmet, gje grunnlag for vidare utvikling og endring av emneporteføljen i fagretninga som ILU har ansvar for.

3.2.6 Etter- og vidareutdanning

ILU er involvert i mange etter- og vidareutdanningstilbod. Vi ønsker å betre kommunikasjonen med alle eksterne partnerar på etterutdanningssida og har difor satt ned ei arbeidsgruppe som skal utvikle betre strukturar rundt eksterne førespurnader (DEKOM, kompetanseløftet og oppfølgingsordninga).

Master i skoleutvikling og utdanningsleiing: Studentane er ansvarlege og motiverte. Samstundes har dei høge forventningar til programmet og lite tid til lesing. Dette er viktig når vi planlegg vidare utvikling i programmet. Studieprogramleiaren ser behov for å jobbe med samarbeidsformer og forventingsavklaringar i fagteamet. Det er satt i gang fleire tiltak: Involvering av masterstudentar i eksisterande forskingsprosjekt, ei arbeidsgruppe skal sjå på samanheng og progresjon i programmet og fagteamet skal ha et seminar om rettleiing.

3.2.7 Praksis

Praksisfeltet vil merke studentane sitt arbeid med masteroppgåver i grunnskulelærerutdanning, og innføring av masteroppgåvene krev ein god dialog med praksisfeltet. På initiativ av Trondheim kommune er det sett ned ei arbeidsgruppe som skal utvikle ein pilot som ser på korleis etablerte samarbeidsstrukturar som partnerskap kan bidra i arbeidet med fleire masterprosjekt.

3.2.8 Internasjonalisering

Arbeidet med internasjonalisering vart sterkt påverka av pandemien i 2020 og 2021. Dette er den viktigaste årsaka til at vi ikkje har lukkast med å realisere måla knytt til mobilitet som ligg i ILU sin strategiske plan for 2018-2025. Også våren 2022 har vi avlyst praksis i utlandet på grunn av pandemien.

For å kunne ta imot fleire utvekslingsstudentar, treng vi å få på plass fleire emne med undervisning på engelsk. For utreisande studentar ser Erasmus-ordninga ut til å fungere godt, og det er ønskeleg å etablere fleire avtalar som dekker både utveksling av tilsette og studentar så vel som forskingssamarbeid. Vi treng også å utvikle informasjonsflyten til studentar og tilsette om utvekslingstilboda. Likevel er det overordna inntrykket at mykje av infrastrukturen rundt arbeidet med internasjonalisering er til stades, og vi har gode føresetnadar for å kunne auke mobiliteten i 2022 og framover.

Forskargruppene arbeider i tråd med målsettinga om å nytta EU sine verkemiddel innan utdanning, forskning og innovasjon. ILU har òg etablert eit internasjonalt forum for erfaringsdeling og utvikling, med deltaking frå alle faggrupper og administrasjonen.

4. Planar for studieporteføljeutviklinga dei neste åra

4.1 Toårige masterutdanningar

Då Master i fagdidaktikk blei vedtatt oppretta i ILU sitt styre våren 2019, var det først og fremst for å gi eit mastertilbod til studentane som tok fireårig grunnskulelærerutdanning. Som venta har rekrutteringa til dei fleste studieretningane gått ned frå 2020 til 2021, mens det samstundes er god søking til studieretninga yrkesdidaktikk. I 2022 vil vi vurderer om og på kva måte vi skal vidareføre denne utdanninga og korleis det samla tilbodet av masterutdanningar ved ILU skal sjå ut framover. Resultatet av arbeidet skal vere klart hausten 2022, og endringane kan tidlegast bli gjeldande frå 2024.

Samstundes vurderer vi grunnlaget for å opprette ei internasjonal masterutdanning (International Masters in Education), som vi ser i samheng med utviklinga av tilbodet under MDID. Instituttet nemner i denne tida opp ei gruppe som skal arbeide konkret med strategiske vurderingar og utforminga av eit slikt utdanningstilbod. Ei eventuelt oppretting av nytt tilbod er aktuelt tidlegast frå 2024.

4.2 Ny studieretning i grunnskulelærerutdanningane: Mat og helse

Frå 2024 ønsker vi også å gi eit eige tilbod om mat og helse i grunnskulelærerutdanningane. Per i dag har studentane tilbod om å ta 30 studiepoeng mat og helse ved Nord universitet. Vi får i gang tilbod i restaurant- og matfag i yrkesfaglærerutdanninga i 2022, og vi ser dette som eit godt høve til å styrke fagmiljøet innanfor desse faga slik at vi kan ha eit sjølvstendig tilbod i mat og helse framover. Den nye studieretninga kan tidlegast vere aktuell frå 2024.

4.3 Lærarspesialistutdanning

Som nemnd i del 2 av notatet, avsluttar regjeringa lærarspesialistordninga i 2022. Det er dermed ikkje grunnlag for å føre denne utdanninga vidare. Vi legg derfor ned vidareutdanninga på 60 studiepoeng og avviklar masterutdanninga i åra som kjem. Vedtaket om å avvikle ordninga gjer at det heller ikkje er aktuelt å opprette tilbod om masteroppgåve for den nyaste studieretninga i engelsk for 1.–7. trinn, som starta opp hausten 2021. Studentar som har starta på desse utdanningane får høve til å fullføre.

4.4 Oppsummering – langsiktig porteføljeutvikling ved ILU

Tabell fire viser ei skjematisk framstilling over planlagde endringar i studieporteføljen dei neste åra.

Studieprogram	Studieretning	Utviklingstrekk	Tidlegast verknad frå
KOMPIS lærarspesialistutdanning	Alle retningar	Legge ned utdanning	2023
Master – lærarspesialist	Alle retningar	Legge ned utdanninga	2024
Master i fagdidaktikk	Alle retningar	Vurdere vidareføring og endring	2024
Internasjonal masterutdanning		Nytt studietilbod	2024
Grunnskulelærerutdanning	Mat og helse	Ny studieretning	2024

Tabell 4 Oppsummering av hovudtrekka i ILU sine langsiktige planar for utvikling av studieprogramporteføljen.

Instituttstyret ILU

Sak ILU 5/22 Strategisk personalplan 2023 - 2028, orientering om prosess

Hensikt: Ifølge styringsreglementet ved NTNU behandler og vedtar instituttstyret strategiske personalplaner (SPP). Prosess for utarbeidelse av ny SPP er i gang, og skal vedtas i instituttstyrets møte i april. I februarmøtet gis en orientering om prosessen. Instituttleder tar innspillene fra styret med i det videre arbeidet.

Bakgrunn

Arbeidet med strategisk personalplan omfatter strategiske vurderinger av hvordan vi ønsker å utvikle kompetansen og personalet ved Institutt for lærerutdanning. Instituttets forrige strategiske personalplan ble vedtatt i instituttstyret 16. april 2020 og hadde en varighet på to år. I det forestående arbeidet har dekanen bedt oss om å legge strategisk personalplan med en tidshorison på fem-ti år.

Arbeidsprosessen for strategisk personalplan 2023–2028 startet i ledermøtet 10. januar i år. Prosessen gjennomføres først i enhetene og deretter på instituttnivå. Strategisk personalplan for ILU for perioden 2023–2028 er vedtakssak i instituttstyret den 21. april.

Prosess

Det viktigste arbeidet med strategisk personalplan foregår i fagseksjonene, de nasjonale sentrene og administrasjonen (heretter kalt «enhetene»). Enhetene utarbeider egne vurderinger ut fra strategiske prioriteringer og fremtidig kompetansebehov. Instituttets SPP vil i stor grad følge disse, men det kan komme tilpasninger på bakgrunn av vurderinger fra et instituttperspektiv. I tillegg må instituttets SPP prioritere mellom enhetene.

Enhetene har frist 1. mars for å levere utkast til enhetens SPP. For å støtte og gi gjensidig innsyn i arbeidet i enhetene er det opprettet en samarbeidsflate i teams, hvor enhetene også leverer sine utkast til strategisk personalplan og vurderinger av kompetansebehov. Instituttleder har deretter tid frem til 24. mars til å gjøre prioriteringer for instituttet samlet.

Arbeidet tar utgangspunkt i dekanens bestilling datert 19. januar, instituttets studieportefølje og planer for porteføljeutvikling, strategiske satsinger og langtidsbudsjett. Dekanen følger arbeidet gjennom vårens dialogmøte mellom fakultet og institutt 24. mars. Samlet SPP

Postadresse7491 Trondheim
Norway**Org.nr. 974 767 880**postmottak@su.ntnu.no
www.ntnu.no/ilu**Besøksadresse**

Sverres gate 12

Telefon

+47 73590400

SaksbehandlerAnita I. Brækken
anita.brakken@ntnu.no
Tlf: 73559396

behandles siste gang i instituttets ledermøte 4. april og kommer til vedtak i instituttstyret 21. april.

Tidsplanen for prosessen ved ILU ser slik ut (fordelt på to linjer for økt lesbarhet):

Strategiske satsninger og analysepunkter

ILUs endelige strategiske personalplan skal begrunnes med bakgrunn i analyser av instituttets

- ambisjoner og strategier innen utdanning, forskning og innovasjon
- behov knyttet til forpliktelser og avganger
- økonomiske risiko og handlingsrom
- eventuelle særskilte forhold

De strategiske satsningene ved Institutt for lærerutdanning kommer som konsekvens av våre og universitetets strategier og planer, operasjonalisert gjennom den kortsiktige årsplanen.

For å illustrere hvilke vurderinger som skal ligge i SPP, gir vi her et eksempel fra årsplanen for 2022: Målsettingen om å integrere og utvikle EVU-virksomheten som en tydelig del av kjernevirksomheten. Strategiske vurderinger knyttet til denne målsettingen omfatter blant annet en analyse av aktuelle politiske vedtak og planer, og følgene de har for vår portefølje av etter- og videreutdanning – og dermed hvilken kompetanse vi trenger for å svare på de politiske prioriteringene. Et aktuelt eksempel er at regjeringen har kunngjort at flere lærere skal få tilbud om etter- og videreutdanning i praktiske og estetiske fag, samtidig som lærerspesialistordningen skal avvikles. I arbeidet med strategisk personalplan må instituttet vurdere i hvilken grad denne dreiningen i regjeringens politikk skal ha betydning for kompetansen og personalsammensetningen ved ILU på både kort og lang sikt.

Vedlegg:

- Bestillingsnotat fra SU-fakultetet på SPP 2023-2028 og dialogmøter

Notat

Til:	Institutt for sosialt arbeid, Institutt for sosiologi og statsvitenskap, Institutt for geografi, Institutt for pedagogikk og livslang læring, Institutt for lærerutdanning, Institutt for psykologi, Institutt for sosialantropologi
Kopi til:	Erik Ingebrigtsen, Tove Rønsberg Røe, Jesper Aagaard Petersen, Børge Lysø, Linda Fredriksen, Ingunn Dahler Hybertsen, Hans Martin Øverkil
Fra:	Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

Strategisk personalplan 2023 - 2028 og dialogmøter våren 2022

Prosess frem mot Strategisk personalplan 2023-2028, inkludert tema for dialogmøter vår 2022

I mars starter vi opp med dialogmøter i forbindelse med Strategisk personalplan (SPP) 2023-2028. Du vil motta innkalling i kalender. I disse møtene skal vi drøfte behov, ambisjoner og Langtidsbudsjett (LTB), på bakgrunn av en rekke analysepunkter. Disse analysepunktene står listet opp lenger ned i dette dokumentet.

Bestilling

Vi ønsker at alle enheter lager et utkast til Strategisk personalplan, og legger planlagte stillinger inn i Bevisst bemanningsplan i forkant av dialogmøtet, slik at vi har et felles diskusjonsgrunnlag i møtet.

Instituttet skal legge inn SPP-stillinger i Bevisst bemanningsplan for en periode på fem år. Disse skal være gjennomarbeidet med analyse og begrunnelse. Teknisk-administrative stillinger skal også legges inn i enhetenes strategiske personalplaner. Disse blir samordnet i en felles SPP for teknisk-administrative stillinger for SU-fakultetet. Bevisst-teamet henter ut rapport og eksporterer bemanningsplanen til Excel.

I SPP skal følgende begrunnelser skriftlig gjøres (i eget notat) med bakgrunn i analysene

- Ambisjoner og strategier innen utdanning, forskning og innovasjon
- Behov knyttet til forpliktelser og avganger
- Økonomisk risiko og handlingsrom
- Eventuelle særskilte forhold

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 TRONDHEIM	E-post: postmottak@su.ntnu.no http://www.ntnu.no	Dragvoll, Loholt Allé 87, Paviljong C	+47 73 59 19 00 Telefaks +47	Tone Aune Tlf: +47

Adresser korrespondanse til saksbehandlerne. Husk å oppgi referanse.

Formålet med strategisk personalplan

Det er viktig at beslutning av Strategisk personalplan er basert på et helhetlig kunnskaps- og analysegrunnlag. Dette ønsker vi å sikre gjennom denne bestillingen. Strategisk personalplan (SPP) er instituttens og fakultetsadministrasjonens langsiktige plan for å ivareta våre forpliktelser, samtidig som vi når ambisjonene våre på kort og lang sikt. SPP skal legges med et perspektiv på minimum fem år, men kan ses og vurderes i et 10-årsperspektiv.

Strategisk personalplan skal ivareta

- forpliktelser knyttet utdanning og undervisning, samt de kompetansekravene som stilles gjennom kvalifikasjonsrammeverket (herunder også fagområde, stillingsnivå/kategori, utdanningsfaglig kompetanse)
- forpliktelser knyttet til forskningsporteføljer (herunder fagområde, stillingsnivå/kategori)
- utdannings-, forsknings- og innovasjonsstrategier på fakultet og institutt (porteføljeutvikling)
- forventede avganger grunnet alderspensjon
- rekrutteringsbehov for både vitenskapelige stillinger og teknisk-administrative stillinger

Helhetlig SPP med bakgrunn i analyser

SPP og ansettelser skal ivareta forpliktelser og ambisjoner fra myndigheter, NTNU, fakultet og institutt. Det er derfor viktig at planen er begrunnet ut fra de behovene vi må dekke, og med tanke på mulighetene for å realisere målene våre. De økonomiske betingelsene er ikke en statisk størrelse i langtidbudsjett (LTB), men dynamisk ut fra strategiske utdannings- og forskningsmessige aktiviteter og ansettelser.

Analysepunkter knyttet til SPP

- Risikovurdering av SPP i lys av utviklingsbaner for bevilgning (optimistisk, realistisk og pessimistiske scenarioer) og LTB. Under følger noen eksempler som kan bidra til å synliggjøre ulikeveivalg og beslutninger, inkludert målkonflikter og prioriteringer ute på enhetene:
 - Kan stilling 1 medføre økt handlingsrom pga. økning i BOA?
 - Kan stilling 2 bidra til bedre kvalitet og studentrekruttering?
 - Kan stilling 3 bidra til å realisere ambisjon A?
 - Vil stilling 4 og 5 medføre mindre ressurser til utdanning?
 - Kan stillingen å være delt/kombinert for å realisere B?
 - Vil det være behov for egne tiltak knyttet til likestilling og mangfold?
- Sammenhengen mellom planlagte aktiviteter og disponering av personalressurser (forskning, utdanning og administrasjon)
 - Sakkyndige komiteer og administrasjon: Tids- og personalressurser for realisering av prosess, fra utlysningstekst til ansettelse
- Kostnadsvirkning i årsbudsjett/LTB ett år fra utlysning til ansettelse (Dekan godkjenner et merforbruk dersom ansettelse skjer tidligere enn budsjettet)
- Vurdering av faste stillinger fremfor midlertidighet (jf. mål om redusert midlertidighet i sektoren)
- Rekrutteringsgrunnlag ved valg av stillingskategori/område
- Prognosen knyttet til bidrags- og oppdragsfinansiert økonomi
 - SFF, SFU, EVU, EU, NFR, annen BOA

- Karriereutvikling for den enkelte (inkl. kvalifisering, opprykk og kompetanseheving)
 - FOU-ressurs, herunder frikjøp (forskning/utdanning), studiepermisjoner
 - Forskningsterminer
 - Kvalifiseringsordninger
 - Kvalifisering utdanningsfaglig kompetanse
- Administrative stillinger vurderes i lys av oppgavefordeling på nivå 2 og 3 (også mot sentraliserte oppgaver på nivå 1)

Siste frist for oversendelse av den skriftlige begrunnelsen for stillingene/endelig forslag til SPP er **mandag 2.mai 2022**.

Instituttens ønske om forskutteringer og fleksibilitet i beslutninger av utlysningstidspunkt, innebærer at Dekan kan trekke tilbake stillinger frem til ansettelsestidspunkt, dersom den økonomiske situasjon eller andre forhold av betydning endrer seg.

SPP vedtas i fakultetsstyremøtet 15.juni, og Dekan blir gitt tid til å foreta eventuelle justeringer i etterkant. SPP er en langsiktig plan som revideres årlig og fungerer som grunnlag for bemanningsplanen som vedtas sammen årsplanen og budsjettet i fakultetsstyremøtet i desember. Justeringer i SPP blir diskutert og kvalitetssikret i høstens budsjettprosesser. Under følger en fremdriftsplan for oppfølging av SPP:

Aktivitet	Frist
Dialogmøter – kommer egen innkalling	mars
Lokal behandling av SPP ivaretas ved enhet	Før oversendelse 2. mai
Frist oversendelse SPP enheter	2. mai
Status ILM ev. utfordringer	3. mai
Utkast samlet SPP SU – ILM	18. mai
Utkast samlet SPP SU - LOSAM	25. mai
Samlet SPP SU sendes til fakultetsstyret	1.juni
Vedtak i fakultetsstyremøte samlet SPP SU	15. juni
Budsjettprosess frem til beslutning bemanningsplan	Høst 2022

Diskusjonspunkter for dialogmøter i mars:

- Forpliktelser og ressursituasjon
- Kompetanse, ambisjoner og strategier: utdanning, forskning, innovasjon, BOA i et femårsperspektiv
- Økonomisk situasjon og økning av handlingsrom, økonomisk risiko, på kort og lang sikt

- Rekrutteringsgrunnlag og rekrutteringsprosess
- Karriere- og kompetanseutvikling i egen enhet
- Forskutteringer og risiko
- Ytterligere behov for lederstøtte fra fakultetsadministrasjonen, herunder behov for rapporter/analyser fra Bevisst innsikt og Bevisst bemanningsplan for langsiktig bemanningsplanlegging?
- RSO-vurderinger/strategisk prosjektplan (Diskusjoner knyttet til dette vil bli behandlet i et ILM etter at dialogmøtene er gjennomført våren 22)
 - Skal plan for ønskede fremtidige RSO-stillinger med prioriteringer inn i SPP?
- Annet som instituttet ønsker å ta opp

Instituttene presenterer som utgangspunkt for dialog.

Behov for å avklaringer til denne SPP-bestillingen

Ta kontakt med HR-seksjonen v/ Tove Rønsberg Røe, VØ-seksjonen ved Børge J. Lysø eller seksjonslederne for oppklarende spørsmål knyttet til denne bestillingen.

Lykke til med arbeidet!

Vedlegg: Oppfølgingspunkter fra tidligere Strategiske personalplaner.